

TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG THỦ ĐỨC TỔ GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH

HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI CÁC CÂU HỎI TRONG SÁCH GIÁO KHOA GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH

*(Biên soạn tổ GDQP&AN Trường THPT Thủ Đức; tài liệu lưu hành nội bộ;
thông qua tổ chuyên môn 09/2022)*

THÀNH PHỐ HCM 09/2022

MỤC LỤC

CHỦ ĐỀ 1: HIỂU BIẾT CHUNG VỀ GDQP&AN..... 1

Bài 1: Lịch Sử, Truyền Thống Của Lực Lượng Vũ Trang Nhân Dân Việt Nam	1
Bài 2: Nội Dung Cơ Bản Về Luật GDQP&AN Việt Nam	13
Bài 3: Ma Túy Và Tác Hại Của Ma Túy.....	22
Bài 4: Phòng, Chống Vi Phạm Pháp Luật Về Trật Tự, An Toàn Giao Thông	29
Bài 5: Bảo Vệ An Ninh Quốc Gia Và Bảo Đảm Trật Tự, An Toàn Xã Hội	36
Bài 6: Một Số Hiểu Biết Về An Ninh Mạng.....	43

CHỦ ĐỀ 2: ĐIỀU LỆNH ĐỘI NGŨ VÀ CHIẾN THUẬT BỘ BINH 49

Bài 1: Một Số Nội Dung Điều Lệnh Quản Lí Bộ Đội Và Điều Lệnh Công An Nhân Dân.....	49
Bài 2: Đội Ngũ Từng Người Không Có Súng.....	55
Bài 3: Đội Ngũ Tiểu Đội.....	58
Bài 4: Các Tư Thế, Động Tác Vận Động Trong Chiến Đấu.....	60

CHỦ ĐỀ 3: PHÒNG THỦ DÂN SỰ..... 61

Bài 1: Thường Thức Phòng Tránh Một Số Loại Bom, Mìn, Dạn, Vũ Khí Hóa Học, Vũ Khí Sinh Học, Vũ Khí Công Nghệ Cao, Thiên Tai, Dịch Bệnh Và Cháy Nổ	61
Bài 2: Kỹ Thuật Cấp Cứu Và Chuyển Thương	69

CHỦ ĐỀ 1: HIỂU BIẾT CHUNG VỀ GDQP&AN.

BÀI 1: LỊCH SỬ, TRUYỀN THỐNG CỦA LỰC LƯỢNG VŨ TRANG NHÂN DÂN VIỆT NAM

Khởi động trang 5 GDQP 10: Bạn Kiên có bố công tác ở bộ chỉ huy quân sự tỉnh, mẹ là cán bộ chuyên trách chống buôn lậu ở cửa khẩu hải quan và anh trai là tự vệ ở cơ quan nhà nước. Bạn Hà có bố là vệ sĩ, mẹ công tác ở công an tỉnh và chị gái là công nhân quốc phòng. Theo em, thành viên nào trong gia đình bạn Kiên, gia đình bạn Hà thuộc Quân đội nhân dân Việt Nam? Công an nhân dân Việt Nam? Dân quân tự vệ?

Lời giải:

Thành viên thuộc Quân đội nhân dân Việt Nam là: bố bạn Kiên.

Thành viên thuộc Công an nhân dân Việt Nam gồm: mẹ bạn Kiên và mẹ bạn Hà.

Thành viên thuộc Dân quân tự vệ gồm: anh trai bạn Kiên.

Lịch sử, bản chất, truyền thống của quân đội nhân dân Việt Nam

Khám phá 1 trang 5 GDQP 10: Theo em, mỗi hình ảnh trong hình 1.1 gắn với sự kiện và mốc thời gian nào trong lịch sử Quân đội nhân dân Việt Nam?

a)

b)

c)

Lời giải:

- Hình a: Đội Việt Nam Tuyên truyền Giải phóng quân (Tiền thân của Quân đội nhân dân Việt Nam) thành lập ngày 22/12/1944 => gắn với giai đoạn hình thành của quân đội nhân dân Việt Nam (1930 – 1945)

- Hình b: Lá cờ Quyết chiến Quyết thắng tung bay trong chiến dịch Điện Biên Phủ tháng 5 năm 1954 => gắn với giai đoạn phát triển của quân đội nhân dân Việt Nam những năm 1945 – 1954.

- Hình c: Xe tăng Quân Giải phóng miền Nam tiến vào Dinh Độc Lập ngày 30 tháng 4 năm 1975 => gắn với giai đoạn phát triển của quân đội nhân dân Việt Nam những năm 1954 – 1975.

Khám phá 2 trang 5 GDQP 10: Quân đội nhân dân Việt Nam được hình thành, phát triển qua những giai đoạn nào? Em hãy nêu hoạt động chính của mỗi giai đoạn.

Lời giải:

*** Một số sự kiện tương tự:**

- Năm 1950, quân đội nhân dân Việt Nam tiến hành chiến dịch Biên giới thu – đông. Thắng lợi của chiến dịch Biên giới đã giúp Việt Nam giành được quyền chủ động về chiến lược trên chiến trường chính Bắc Bộ.

- Năm 1968 (Mậu Thân), Quân giải phóng miền Nam Việt Nam tiến hành cuộc Tổng tiến công và nổi dậy ở miền Nam Việt Nam

- Tháng 12 năm 1978 Quân đội nhân dân Việt Nam đã mở cuộc phản công chiến lược, đập tan cuộc tiến công của quân đội Khơ-me Đỏ; bảo vệ vững chắc biên giới phía Tây Nam của đất nước

*** Quân đội nhân dân Việt Nam được hình thành và phát triển qua 4 giai đoạn:**

+ Giai đoạn 1930 – 1945

+ Giai đoạn 1945 – 1954

+ Giai đoạn 1954 – 1975

+ Giai đoạn 1975 – hiện nay

*** Hoạt động của quân đội nhân dân Việt Nam qua các giai đoạn**

- Giai đoạn 1930 – 1945:

+ Thành lập các đội tự vệ: Đội tự vệ công nông, Đội du kích Bắc Sơn, Trung đội cứu quốc quân,... Đây là những đội vũ trang đầu tiên của Việt Nam do Đảng lãnh đạo.

+ Ngày 22-12-1944, Đội Việt Nam Tuyên truyền giải phóng quân được thành lập.

+ Tháng 4-1945, Đội Việt Nam Tuyên truyền giải phóng quân hợp nhất với lực lượng Cứu quốc quân và đổi tên thành Việt Nam Giải phóng quân.

- Giai đoạn 1945 – 1954:

+ Ngày 22-5-1946 thành lập Quân đội Quốc gia Việt Nam

+ Từ năm 1950 đổi tên là Quân đội nhân dân Việt Nam

+ Quân đội nhân dân Việt Nam đã cùng toàn dân đánh bại âm mưu đánh nhanh, thắng nhanh của quân đội Pháp lên chiến khu Việt Bắc (1947) và giành thắng lợi trong chiến cuộc Đông Xuân (1953 – 1954), đỉnh cao là chiến dịch Điện Biên Phủ (1954).

- **Giai đoạn 1954 - 1975:** quân đội lớn mạnh không ngừng, chiến đấu anh dũng, đánh bại các loại hình chiến tranh; kết thúc bằng chiến dịch Hồ Chí Minh.

- Giai đoạn 1975 – nay:

+ Quân đội nhân dân tiếp tục cùng toàn Đảng, toàn dân đấu tranh bảo vệ Tổ quốc

+ Làm nòng cốt trong xây dựng quốc phòng toàn dân, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

Khám phá trang 6 GDQP 10: Theo em bản chất và truyền thống của Quân đội nhân dân Việt Nam là gì?

Lời giải:

- **Bản chất:** Quân đội nhân dân Việt Nam mang bản chất của giai cấp công nhân.

- Truyền thống của Quân đội nhân dân Việt Nam:

+ Trung thành vô hạn với Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, với Đảng, Nhà nước và nhân dân;

+ Quyết chiến, quyết thắng, biết đánh, biết thắng

+ Gắn bó máu thịt với nhân dân, quân với dân một ý chí.

+ Đoàn kết nội bộ, cán bộ, chiến sĩ bình đẳng về quyền lợi và nghĩa vụ, thương yêu giúp đỡ nhau

+ Kỉ luật tự giác, nghiêm minh, độc lập tự chủ, tự lực tự cường, cần kiệm, tôn trọng và bảo vệ của công.

+ Sống trong sạch, lành mạnh, có văn hóa, trung thực, khiêm tốn, giải dị, lạc quan.

+ Đoàn kết quốc tế trong sáng, thủy chung, chí nghĩa chí tình.

Khám phá trang 7 GDQP 10: Em hãy nêu những nét cơ bản của Nghệ thuật quân sự Việt Nam trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ?

Lời giải:

- Nét cơ bản của nghệ thuật quân sự

+ Kết hợp sáng tạo nhiều cách đánh, nhiều hình thức đấu tranh

+ Đánh tiêu diệt có trọng điểm

+ Đánh bằng mưu, kế, thế, thời

+ Hạn chế chỗ mạnh, khoét sâu chỗ yếu của địch để đánh địch.

Lịch sử, bản chất, truyền thống của công an nhân dân Việt Nam

Khám phá 1 trang 7 GDQP 10: Trước khi Công an nhân dân Việt Nam ra đời, các tổ chức nào dưới đây được thành lập?

a) Đội danh dự trừ gian

b) Đội Trinh sát;

c) Ban công tác đội;

d) Đội Tự vệ công nông;

e) Đội Tự vệ đỏ;

g) Đội tự vệ cứu quốc

h) Đội hộ lương diệt ác

i) Nha công an

Lời giải:

Trước khi Công an nhân dân Việt Nam ra đời, Đảng ta đã thành lập các tổ chức là: Đội danh dự trừ gian; Đội Trinh sát; Ban công tác đội; Đội Tự vệ công nông; Đội Tự vệ đỏ; Đội tự vệ cứu quốc; Đội hộ lương diệt ác

Khám phá 2 trang 7 GDQP 10: Em hãy nêu tên gọi và hoạt động chính của Công an nhân dân Việt Nam từ khi ra đời đến nay

Lời giải:

Tên gọi, hoạt động chính của Công an nhân dân Việt Nam từ khi ra đời đến nay

- Giai đoạn hình thành (1930 – 1945):

- + Ngày 19-8-1945, Công an nhân dân Việt Nam ra đời
- + Ngày 21-02-1946, hợp nhất Sở Cảnh sát và Sở Liêm phóng toàn quốc thành Việt Nam Công an vụ.

- Giai đoạn trong kháng chiến chống Pháp (1948 – 1953)

- + Công an nhân dân đấu tranh chống phản cách mạng và tội phạm trong vùng địch tạm chiếm, vùng tranh chấp; chống phản động cách mạng
- + Nha Công an Trung ương đổi tên thành Thứ bộ Công an, sau đó thành Bộ Công an (1953).

- Giai đoạn kháng chiến chống Mĩ (1954 – 1975):

- + Đấu tranh chống phản động cách mạng, tội phạm và chi viện cho miền Nam.
- + Làm thất bại âm mưu chia cắt đất nước lâu dài của đế quốc Mỹ và bè lũ tay sai, giải phóng miền Nam thống nhất đất nước.

- Giai đoạn xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa (1975 – nay):

- + Bộ Công an và một phần Bộ Nội vụ hợp nhất thành Bộ Nội vụ Công an nhân dân. Năm 1998, Bộ Nội vụ đổi tên thành Bộ Công an.
- + Hoạt động: vừa chống phản động vừa tập trung giáo dục cải tạo thực hiện nhiệm vụ tiếp quản; đấu tranh chống địch lợi dụng các vấn đề dân tộc, tôn giáo; phòng, chống bạo loạn; chống chiến tranh xâm lược biên giới Tây Nam và chiến tranh biên giới phía Bắc; đấu tranh chống tội phạm, giữ gìn trật tự, an ninh xã hội.

Khám phá trang 9 GDQP 10: Theo em Công an nhân dân Việt Nam mang bản chất của giai cấp nào? Truyền thống của Công an nhân dân Việt Nam là gì?

Lời giải:

- **Bản chất:** công an nhân dân mang bản chất của giai cấp công nhân, đặt dưới sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng Cộng sản Việt Nam.

- **Truyền thống của Công an nhân dân là:**

+ Tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng Cộng sản Việt Nam, với Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam và nhân dân Việt Nam, chiến đấu anh dũng không ngại hi sinh vì nền độc lập, tự do, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ, vì an ninh Tổ quốc.

+ Công an nhân dân từ nhân dân mà ra, gắn bó chặt chẽ với nhân dân, vì nhân dân phục vụ, dựa vào dân để làm việc và chiến đấu thắng lợi.

+ Công an nhân dân không ngừng tu dưỡng, rèn luyện phẩm chất đạo đức cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, có lối sống trong sạch, lành mạnh, trung thực, khách quan.

+ Phát huy cao độ tinh thần độc lập, tự chủ, tự lực, tự cường, tận tụy với công việc, vượt qua mọi khó khăn, thử thách, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao.

+ Nội bộ đoàn kết, thống nhất, dân chủ, kỉ luật nghiêm minh, phối hợp hiệp đồng chặt chẽ với các cấp, các ngành, các lực lượng.

+ Luôn nêu cao tinh thần cảnh giác, bí mật, mưu trí, dũng cảm, cương không khéo, tích cực phòng ngừa, chủ động tiến công kẻ địch và bọn tội phạm.

+ Không ngừng học tập nâng cao trình độ chính trị, nghiệp vụ và năng lực công tác, tiếp thu, vận dụng sáng tạo, hiệu quả thành tựu khoa học - kĩ thuật và công nghệ phục vụ công tác, chiến đấu.

+ Nêu cao tinh thần đoàn kết quốc tế trong sáng, thủy chung, chí nghĩa, chí tình

Lịch sử, bản chất, truyền thống của dân quân tự vệ

Khám phá 1 trang 9 GDQP 10: Theo em ngày truyền thống của lực lượng dân quân tự vệ là ngày nào?

- a) Ngày 19 tháng 12 hằng năm
- b) Ngày 28 tháng 3 hằng năm
- c) Ngày 22 tháng 12 hằng năm

Ngày truyền thống của lực lượng dân quân tự vệ là: Ngày 28 tháng 3 hằng năm.

Khám phá 2 trang 9 GDQP 10: Em hãy nêu tên gọi và các hoạt động chính của Dân quân tự vệ qua các giai đoạn?

Lời giải:

Tên gọi và các hoạt động chính của Dân quân tự vệ

- Giai đoạn 1935 - 1945:

+ Ngày 28-3-1935 trở thành ngày truyền thống của lực lượng Dân quân tự vệ.

+ Lực lượng Dân quân tự vệ và du kích đã cùng toàn dân tiến hành thắng lợi cuộc Tổng khởi nghĩa và giành chính quyền tháng 8-1945

- Giai đoạn 1945 – 1954:

+ Lực lượng dân quân tự vệ và du kích phát triển rộng khắp và ngày càng lớn mạnh

+ Dân quân tự vệ là thành phần của lực lượng vũ trang ba thứ quân, cùng nhân dân xây dựng làng xã chiến đấu, góp phần giành thắng lợi trong chiến dịch Điện Biên Phủ.

- Giai đoạn 1954 – 1975: lực lượng Dân quân du kích hai miền Nam, Bắc kết hợp cùng Quân đội nhân dân cùng lực lượng vũ trang và toàn dân làm nên chiến thắng 30- 4 -1975, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.

- Giai đoạn 1975 – nay:

+ Làm nòng cốt cho nhân dân khắc phục hậu quả chiến tranh, hậu quả thiên tai và các sự cố khác

+ Vận động nhân dân thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước

+ Tích cực thực hiện các chương trình phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương, cơ sở.

Xem thêm lời giải bài tập Địa Lí lớp 10 Chân trời sáng tạo hay nhất, ngắn gọn khác:

Khám phá trang 11 GDQP 10: Quá trình xây dựng, chiến đấu và trưởng thành, lực lượng Dân quân tự vệ luôn thực hiện lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: "Dân quân, tự vệ và du kích là lực lượng của toàn dân tộc, là một lực lượng vô địch, là một bức tường sắt của Tổ quốc Vô luận địch nhân hung bạo thế nào, hễ đụng vào lực lượng đó, bức tường đó, thì nào cũng phải tan rã". Theo em, truyền thống của Dân quân tự vệ là gì?

Lời giải:

- Truyền thống của Dân quân tự vệ:
- + Luôn trung thành với Tổ quốc, nhân dân và sự nghiệp cách mạng;
- + Chiến đấu kiên cường, mưu trí, dũng cảm, lao động, học tập và công tác sáng tạo, hiệu quả.

Luyện tập 1 trang 11 GDQP 10: Lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam gồm những lực lượng nào? Lực lượng nào ra đời sớm nhất?

Lời giải:

- Lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam gồm:
 - + Quân đội nhân dân
 - + Công an nhân dân
 - + Dân quân tự vệ.
- Lực lượng ra đời sớm nhất là: Dân quân tự vệ (ngày 12/3/1935, Đại hội lần thứ I của Đảng đã thông qua Nghị quyết về đội tự vệ).

Luyện tập 2 trang 11 GDQP 10: Em hãy nêu những đặc điểm chung về truyền thống của Quân đội nhân dân Việt Nam, Công an nhân dân Việt Nam và Dân quân tự vệ.

Lời giải:

- Đặc điểm chung về truyền thống của Quân đội, Công an và Dân quân tự vệ là:

+ Tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng Cộng sản Việt Nam, với Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam và nhân dân Việt Nam

+ Chiến đấu anh dũng không ngại hi sinh vì nền độc lập, tự do, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ, vì an ninh Tổ quốc.

Vận dụng trang 11 GDQP 10: Qua tìm hiểu từ các phương tiện thông tin đại chúng và người thân, em hãy xây dựng báo cáo bằng hình ảnh và thuyết minh trước lớp về một trong hai chủ đề sau:

- Những nét chính về lịch sử hình thành, phát triển của lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam?

- Những nét chính về truyền thống anh hùng của lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam?

Lời giải:

* **Lựa chọn chủ đề:** truyền thống anh hùng của lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam

- **Hình 1.** Lực lượng quân đội hỗ trợ nhân dân phòng, chống dịch Covid-19

- **Hình 2.** Các chiến sĩ công an hỗ trợ người dân gặp khó khăn do dịch Covid-19

- **Hình 3.** Dân quân tự vệ giúp đỡ nhân dân phòng chống thiên tai

Khởi động trang 12 GDQP 10: Bạn Hà đang học lớp 10 có nguyện vọng trở thành Sĩ quan Quân đội nhân dân Việt Nam hoặc sĩ quan Công an nhân dân Việt Nam. Theo em bạn Hà cần phải chuẩn bị những gì để có thể đạt được nguyện vọng đó?

Lời giải:

- Để trở thành Sĩ quan Quân đội nhân dân Việt Nam hoặc sĩ quan Công an nhân dân Việt Nam, bạn Hà cần:

- + Có lí lịch chính trị gia đình và bản thân rõ ràng
- + Có phẩm chất, tư cách đạo đức tốt
- + Tốt nghiệp Trung học phổ thông, đủ điểm quy định vào trường định thi
- + Có sức khỏe, năng khiếu phù hợp môi trường quân đội và công an.

BÀI 2: NỘI DUNG CƠ BẢN VỀ LUẬT GDQP&AN VIỆT NAM

I. Nội dung cơ bản của luật giáo dục quốc phòng và an ninh

Khám phá 1 trang 12 GDQP 10: Hình 2.1 là một số hoạt động Giáo dục Quốc phòng an ninh trong trường Trung học phổ thông. Em hãy cho biết các bạn đang tham gia những hoạt động nào?

Lời giải:

- Hình a: các bạn học sinh đang thực hiện động tác dậm chân tại chỗ
- Hình b: các bạn học sinh đang thực hiện động tác động tác lê
- Hình c: các bạn học sinh đang thực hiện hoạt động học tập
- Hình d: các bạn học sinh đang thực hành băng bó vết thương

Khám phá 2 trang 12 GDQP 10: Theo em môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh được thực hiện chính khóa ở những nhà trường nào?

Lời giải:

- Giáo dục quốc phòng và an ninh được giảng dạy chính khóa trong:
 - + Trường trung học phổ thông, trung cấp chuyên nghiệp, trung cấp nghề, trường cao đẳng nghề, cơ sở giáo dục đại học;
 - + Trường của cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội.

Khám phá 3 trang 12 GDQP 10: Mục tiêu, quyền và trách nhiệm của công dân đối với giáo dục quốc phòng an ninh là gì? Các hành vi nào bị nghiêm cấm đối với giáo dục quốc phòng và an ninh?

Lời giải:

*** Mục tiêu giáo dục quốc phòng và an ninh:** Giáo dục cho công dân về kiến thức quốc phòng và an ninh để phát huy tinh thần yêu nước, truyền thống dựng nước và giữ nước, lòng tự hào, tự tôn dân tộc, nâng cao ý thức, trách nhiệm, tự giác thực hiện nhiệm vụ quốc phòng và an ninh, bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

*** Quyền và trách nhiệm của công dân về giáo dục quốc phòng và an ninh**

- Công dân có quyền và trách nhiệm học tập, nghiên cứu để nắm vững kiến thức quốc phòng và an ninh.

- Người tham gia giáo dục quốc phòng và an ninh được hưởng chế độ, chính sách theo quy định của pháp luật.

*** Các hành vi bị nghiêm cấm**

- Lợi dụng hoạt động giáo dục quốc phòng và an ninh để tuyên truyền xuyên tạc đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của nhà nước, tiết lộ bí mật nhà nước, tuyên truyền chính sách thù địch, gây chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc, xâm phạm lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân

- Cản trở việc thực hiện giáo dục quốc phòng và an ninh.

- Các hành vi khác theo quy định của pháp luật.

Luyện tập trang 13 GDQP 10: Bạn Hùng học lớp 10 có em trai là Dũng học lớp 8. Chủ nhật tuần này trường của Dũng tổ chức ngoại khóa giáo dục quốc phòng và an ninh với chủ đề “ Em yêu biển đảo quê hương”. Dũng định nói với bố mẹ viết giấy xin phép không tham gia buổi ngoại khóa này để ở nhà ôn tập môn Toán và môn Tiếng anh. Đây cũng là 2 môn Dũng sẽ tham dự kì thi chọn học sinh giỏi cấp Tỉnh sắp tới. Nếu em là Hùng em sẽ nói gì với Dũng?

Lời giải:

- Nếu em là Hùng em sẽ khuyên Dũng nên tham gia ngoại khóa.

- Vì **tham gia các hoạt động ngoại khóa không những góp phần làm tăng hiệu quả học tập** mà nó còn giúp chúng ta nâng cao hiểu biết về biển, đảo Việt Nam, xây dựng lòng yêu nước, tình yêu biển, đảo quê hương, nâng cao trách nhiệm công dân đối với sự nghiệp đấu tranh bảo vệ chủ quyền biển, đảo thiêng liêng của Tổ quốc

II. Nội dung cơ bản của luật sĩ quan quân đội nhân dân Việt Nam

Khám phá 1 trang 14 GDQP 10: Em hãy quan sát hình 2.2 và nêu một số hoạt động của Sĩ quan quân đội nhân dân Việt Nam.

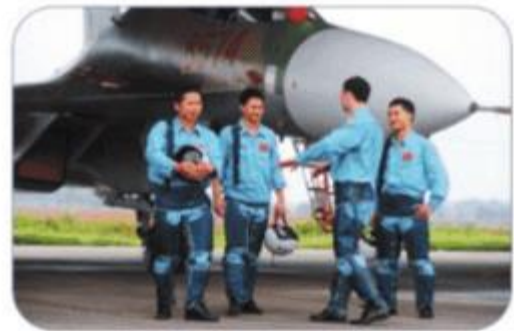
a)

b)

c)

d)

Lời giải:

- Hình a: các chiến sĩ đang học tập quân sự
- Hình b: các chiến sĩ tham gia bảo vệ biển đảo
- Hình c: các chiến sĩ giúp đỡ nhân dân sản xuất
- Hình d: các chiến sĩ đang tham gia huấn luyện, diễn tập quân sự.

Khám phá 2 trang 14 GDQP 10: Theo em vị trí, chức năng, nghĩa vụ của Sĩ quan quân đội nhân dân Việt Nam là gì?

Lời giải:

- **Vị trí:** là lực lượng nòng cốt của quân đội và là thành phần chủ yếu trong đội ngũ cán bộ quân đội

- **Chức năng:** Đảm nhiệm các chức vụ lãnh đạo, chỉ huy, quản lý hoặc trực tiếp thực hiện một số nhiệm vụ khác, bảo đảm cho quân đội sẵn sàng chiến đấu và hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao.

- Nghĩa vụ của sĩ quan

+ Sẵn sàng chiến đấu, hi sinh bảo vệ độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, bảo vệ Đảng Cộng sản Việt Nam và Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

+ Thường xuyên giữ gìn và trau dồi đạo đức cách mạng, học tập, rèn luyện nâng cao trình độ, kiến thức, năng lực về chính trị, quân sự, văn hoá, chuyên môn và thể lực để hoàn thành nhiệm vụ,

+ Tuyệt đối phục tùng tổ chức, phục tùng chỉ huy, nghiêm chỉnh chấp hành điều lệnh, điều lệ, chế độ, quy định của quân đội, giữ bí mật quân sự, bí mật quốc gia.

+ Thường xuyên chăm lo lợi ích vật chất và tinh thần của bộ đội.

+ Gương mẫu chấp hành và vận động nhân dân thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tôn trọng và gắn bó mật thiết với nhân dân

Khám phá 2 trang 14 GDQP 10: Theo em vị trí, chức năng, nghĩa vụ của Sĩ quan quân đội nhân dân Việt Nam là gì?

Lời giải:

- **Vị trí:** là lực lượng nòng cốt của quân đội và là thành phần chủ yếu trong đội ngũ cán bộ quân đội

- **Chức năng:** Đảm nhiệm các chức vụ lãnh đạo, chỉ huy, quản lý hoặc trực tiếp thực hiện một số nhiệm vụ khác, bảo đảm cho quân đội sẵn sàng chiến đấu và hoàn thành mọi nhiệm vụ được giao.

- Nghĩa vụ của sĩ quan

+ Sẵn sàng chiến đấu, hi sinh bảo vệ độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, bảo vệ Đảng Cộng sản Việt Nam và Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

+ Thường xuyên giữ gìn và trau dồi đạo đức cách mạng, học tập, rèn luyện nâng cao trình độ, kiến thức, năng lực về chính trị, quân sự, văn hoá, chuyên môn và thể lực để hoàn thành nhiệm vụ,

+ Tuyệt đối phục tùng tổ chức, phục tùng chỉ huy, nghiêm chỉnh chấp hành điều lệnh, điều lệ, chế độ, quy định của quân đội, giữ bí mật quân sự, bí mật quốc gia.

+ Thường xuyên chăm lo lợi ích vật chất và tinh thần của bộ đội.

+ gương mẫu chấp hành và vận động nhân dân thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tôn trọng và gắn bó mật thiết với nhân dân

Luyện tập trang 15 GDQP 10: Hai bạn Chiến và Quân đang học lớp 10, có nguyện vọng trở thành Sĩ quan Quân đội nhân dân Việt Nam. Theo Chiến học sinh tốt nghiệp trung học phổ thông bắt buộc phải hoàn thành nghĩa vụ quân sự mới được dự tuyển vào một trường quân sự để học và trở thành sĩ quan. Quân lại nghĩ, cần tốt nghiệp một trường đại học (không nhất thiết là trường quân sự), sau đó hoàn thành nghĩa vụ quân sự là có thể trở thành sĩ quan. Em có đồng ý với hai bạn không? Vì sao?

Lời giải:

- Em không đồng ý với hai bạn.

- Vì: theo quy định, các công dân nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam chỉ cần có đủ tiêu chuẩn về chính trị; phẩm chất đạo đức, trình độ học vấn, sức khỏe và tuổi đời; có nguyện vọng và khả năng hoạt động trong lĩnh vực quân sự... thì sẽ được tuyển chọn đào tạo sĩ quan quân đội.

III. Nội dung cơ bản của luật công an nhân dân

Luyện tập trang 15 GDQP 10: Hai bạn Chiến và Quân đang học lớp 10, có nguyện vọng trở thành Sĩ quan Quân đội nhân dân Việt Nam. Theo Chiến học sinh tốt nghiệp trung học phổ thông bắt buộc phải hoàn thành nghĩa vụ quân sự mới được dự tuyển vào một trường quân sự để học và trở thành sĩ quan. Quân lại nghĩ, cần tốt nghiệp một trường đại học (không nhất thiết là trường quân sự), sau đó hoàn thành nghĩa vụ quân sự là có thể trở thành sĩ quan. Em có đồng ý với hai bạn không? Vì sao?

Lời giải:

- Em không đồng ý với hai bạn.

- Vì: theo quy định, các công dân nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam chỉ cần có đủ tiêu chuẩn về chính trị; phẩm chất đạo đức, trình độ học vấn, sức khỏe và tuổi đời; có nguyện vọng và khả năng hoạt động trong lĩnh vực quân sự... thì sẽ được tuyển chọn đào tạo sĩ quan quân đội.

Khám phá 2 trang 15 GDQP 10: Vị trí, chức năng của Công an nhân dân là gì?

Lời giải:

- **Vị trí của Công an nhân dân:** làm nòng cốt trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, đấu tranh phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật về an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội.

- **Chức năng của Công an nhân dân**

- + Tham mưu với Đảng, Nhà nước về bảo vệ an ninh quốc gia
- + Bảo đảm trật tự, an toàn xã hội
- + Đấu tranh phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật về an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội
- + Đấu tranh chống âm mưu, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, các loại tội phạm

Khám phá 3 trang 15 GDQP 10: Tiêu chuẩn của công dân để được tuyển chọn vào Công an nhân dân? Đối tượng nào được ưu tiên?

Lời giải:

- **Tuyển chọn công dân vào Công an nhân dân:**

- + Đủ tiêu chuẩn về chính trị, phẩm chất đạo đức, trình độ, sức khỏe, độ tuổi và năng khiếu phù hợp với công tác công an
- + Có nguyện vọng và Công an nhân dân có nhu cầu thì có thể được tuyển chọn vào Công an nhân dân.

-**Đối tượng ưu tiên:**

- + Hạ sĩ quan, binh sĩ tốt nghiệp các trường đào tạo sĩ quan hoặc các trường đại học ngoài quân đội
- + Hạ sĩ quan, binh sĩ hoàn thành tốt nhiệm vụ chiến đấu;

+ Quân nhân chuyên nghiệp và công chức quốc phòng tại ngũ tốt nghiệp đại học trở lên đã được đào tạo, bồi dưỡng chương trình quân sự theo quy định của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng

+ Cán bộ, công chức ngoài quân đội và những người tốt nghiệp đại học trở lên được điều động vào phục vụ trong quân đội đã được đào tạo, bồi dưỡng chương trình quân sự theo quy định của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng;

+ Sĩ quan dự bị,

Khám phá 4 trang 15 GDQP 10: Nghĩa vụ tham gia Công an nhân dân của công dân là gì?

Lời giải:

- Hằng năm, Công an nhân dân được tuyển chọn công dân trong độ tuổi gọi nhập ngũ vào phục vụ trong Công an nhân dân với thời hạn là 24 tháng.

Luyện tập 1 trang 17 GDQP 10 Bố Hoàng là sĩ quan cảnh sát cơ động đã anh dũng hi sinh khi làm nhiệm vụ. Hoàng đang học ở một cơ sở giáo dục nghề nghiệp và muốn trở thành một sĩ quan công an nhân dân Việt Nam để tiếp nối sự nghiệp của bố nhưng Hoàng băn khoăn liệu có con đường nào dành cho học sinh học nghề phấn đấu trở thành Sĩ quan công an nhân dân không? Em hãy viết thư tư vấn cho bạn Hoàng?

Lời giải:

- Dựa vào một số gợi ý sau để viết thư tư vấn cho Hoàng:

+ Khuyên Hoàng có thể tham gia nghĩa vụ quân sự công an

+ Tiếp tục ôn thi để tham gia vào các đợt tuyển sinh

+ Định hướng cho bạn khôi học cũng như một số trường Công an nhân dân

Luyện tập 2 trang 17 GDQP 10: Còn một tuần nữa anh Bách hết 24 tháng thực hiện nghĩa vụ tham gia công an nhân dân và trở về để dự kì thi tuyển sinh vào một trường công an. Nhưng anh Bách vừa nhận được quyết định kéo dài thời gian phục vụ tại ngũ do đơn vị đang tham gia phòng chống dịch bệnh. Bố mẹ anh Bách biết tin rất lo lắng vì lại lỡ một kì thi. Nếu em là Bách em sẽ nói gì với bố mẹ?

Lời giải:

- Nếu em là Bách em sẽ nói với bố mẹ trước mặt cần phải chấp hành quyết định của cấp trên vì tham gia chống dịch quan trọng hơn và kì thi chúng ta có thể đề đến sang năm.

Vận dụng 1 trang 17 GDQP 10: Em hãy trình bày trước lớp báo cáo về chủ đề: “ Học môn giáo dục quốc phòng và an ninh – Những điều thú vị”

Lời giải:

- Dựa vào những gợi ý sau để hoàn thiện báo cáo:
- + Khái niệm Quốc phòng an ninh, những kiến thức được học về môn Quốc phòng an ninh?
- + So sánh với các môn học khác?
- + Nêu ra điểm thú vị?
- + Cảm nhận của bản thân về môn học Quốc phòng an ninh?
- + Bài học rút ra từ môn học?

Vận dụng 2 trang 17 GDQP 10: Em hãy xây dựng và trình bày trước lớp kế hoạch tổ chức ngoại khóa cho học sinh một trường trung học cơ sở (ở gần trường em đang học) về giáo dục quốc phòng và an ninh.

Lời giải:

- Gợi ý kế hoạch tổ chức ngoại khóa Quốc phòng an ninh
- + Thời gian, địa điểm tổ chức ngoại khóa?
- + Thành phần tham dự buổi ngoại khóa?
- + Mục đích buổi ngoại khóa?
- + Nội dung, chủ đề buổi ngoại khóa?
- + Tổ chức các hoạt động, trò chơi gì trong buổi ngoại khóa?
- + Bế mạc và rút kinh nghiệm về buổi ngoại khóa?

Vận dụng 3 trang 17 GDQP 10: Giả sử em là báo cáo viên trong chương trình Ngày hội hướng nghiệp sắp tổ chức tại trường em, em hãy xây dựng và trình bày trước lớp kế hoạch tuyên truyền, vận động các bạn đăng kí, dự tuyển vào các học viện nhà trường Quân đội, Công an

Lời giải:

- Một số gợi ý về kế hoạch vận động tuyên truyền các bạn dự tuyển vào các trường quân đội, công an:

+ Tuyên truyền về truyền thống giữ nước, các cuộc đấu tranh tiêu biểu của ông cha ta để nâng cao lòng yêu nước

+ Nêu lên những đặc điểm, lợi ích khi các bạn là học viên của trường công an, quân đội

+ Cho các bạn xem các đoạn video, phóng sự về môi trường quân ngũ

BÀ 3: MA TÚY VÀ TÁC HẠI CỦA MA TÚY

Khởi động trang 18 GDQP 10: Trong thời gian sinh hoạt hè ở địa phương, bạn Hoa được phân công tuyên truyền vận động mọi người ở cộng đồng về phòng chống ma túy. Em hãy tư vấn cho bạn Hoa về nội dung cần tuyên truyền vận động?

Lời giải:

- Nội dung cần tuyên truyền, vận động:

Những hành vi mà Luật phòng, chống ma túy nghiêm cấm

+ Gia đình là tế bào của xã hội có vai trò quan trọng, quyết định trong công tác phòng, chống ma túy

+ Tổ chức cho người nghiện ma túy, gia đình người nghiện ma túy khai báo về tình trạng nghiện ma túy và đăng ký hình thức cai nghiện.

+ Phát hiện, cung cấp nhanh các thông tin về tệ nạn ma túy cho cơ quan Công an hoặc cơ quan khác có thẩm quyền

+ Tổ chức và phối hợp với cơ quan có thẩm quyền tuyên truyền, giáo dục nhân dân kiến thức pháp luật về phòng, chống ma túy; xây dựng môi trường xã hội lành mạnh, văn minh.

+ Phòng ngừa, ngăn chặn mọi công dân tham gia tệ nạn ma túy.

Lưu ý: Học sinh trình bày quan điểm cá nhân. Bài làm trên chỉ mang tính tham khảo

I. Quy định của pháp luật về phòng, chống ma túy

Khám phá trang 18 GDQP 10: Theo em chất ma túy là gì? Những cây nào có chứa chất ma túy? Thế nào là người nghiện ma túy?

Lời giải:

- Chất ma túy là chất gây nghiện, chất hướng thần, được quy định trong danh mục chất ma túy do Chính phủ ban hành.

- Cây có chứa chất ma túy là cây thuốc phiện, cây coca, cây cần sa và các loại khác có chứa chất ma túy do Chính phủ quy định.

- Người nghiện ma túy là người sử dụng chất ma túy, thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần và bị lệ thuộc vào các chất này.

Khám phá 1 trang 19 GDQP 10: Nhà trường tổ chức xét nghiệm để phát hiện học sinh sử dụng trái phép chất ma túy? Bạn An không tham gia thì có vi phạm pháp luật không? Vì sao?

Lời giải:

Bạn An không tham gia xét nghiệm là vi phạm pháp luật. Vì theo pháp luật Việt Nam nghiêm cấm hành vi: chống đối hoặc cản trở việc xét nghiệm chất ma túy trong cơ thể, xác định tình trạng nghiện ma túy.

Khám phá 2 trang 19 GDQP 10: Theo em các hành vi nào bị nghiêm cấm trong phòng chống ma túy?

Lời giải:

Các hành vi nào bị nghiêm cấm trong phòng chống ma túy

- Trồng cây có chứa chất ma túy, hướng dẫn trồng cây có chứa chất ma túy
- Sản xuất, tàng trữ, vận chuyển, mua bán, trao đổi trái phép chất ma túy, thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần.
- Cưỡng bức, lôi kéo người khác sử dụng trái phép chất ma túy.
- Hỗ trợ việc vận chuyển trái phép chất ma túy.
- Sản xuất, tàng trữ, vận chuyển dụng cụ dùng để sản xuất hoặc sử dụng chất ma túy.
- Hướng dẫn sử dụng, quảng cáo, tiếp thị chất ma túy.
- Chống lại hoặc cản trở việc xét nghiệm chất ma túy; cản trở người tham gia phòng, chống ma túy

Xem thêm lời giải bài tập Địa Lí lớp 10 Chân trời sáng tạo hay nhất, ngắn gọn khác:

Khám phá trang 19 GDQP 10: Theo em cá nhân, gia đình cần phải làm gì để phòng chống ma túy?

Lời giải:

- **Trách nhiệm của cá nhân, gia đình trong phòng, chống ma túy:**

+ Tuyên truyền, giáo dục thành viên trong gia đình, người thân về tác hại của ma túy và thực hiện quy định của pháp luật

+ Thực hiện đúng chỉ định của người có thẩm quyền về sử dụng thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần, thuốc tiền chất, thuốc thú y có chứa chất ma túy, tiền chất.

+ Hợp tác với cơ quan chức năng trong đấu tranh với tội phạm và tệ nạn

+ Cung cấp kịp thời thông tin về tội phạm, tệ nạn ma túy và việc trồng cây có chứa chất ma túy cho cơ quan công an hoặc cơ quan nhà nước có thẩm quyền

Luyện tập trang 20 GDQP 10: Trong các tình huống sau có những hành vi nào vi phạm pháp luật? vì sao?

Tình huống 1: Nhà bạn G ở trên núi, rất xa trạm y tế. Bố mẹ G trồng mấy cây thuốc phiện để làm thuốc uống khi nhà có người đau bụng

Tình huống 2: Sáng nay cô H được bác hàng xóm nhờ chuyển một gói hàng đã niêm phong cho một tài xế xe tải ở thị trấn. Vì vội đi làm nên cô cũng không hỏi là hàng gì. Một hôm sau cô H thấy báo chí đưa tin công an vừa phát hiện một vụ vận chuyển trái phép chất ma túy, ảnh chụp tang vật chính là gói hàng mà bác hàng xóm đã nhờ cô chuyển cho tài xế xe tải.

Lời giải:

- Tình huống 1:

+ Hành vi vi phạm pháp luật là: Trồng cây thuốc phiện, sử dụng thuốc phiện

+ Vì: pháp luật Việt Nam nghiêm cấm việc trồng các loại cây có chứa chất ma túy; nghiêm cấm việc sử dụng chất ma túy.

- Tình huống 2:

+ Hành vi vi phạm: tàng trữ chất ma túy của hàng xóm cô H; hành vi vận chuyển trái phép chất ma túy của cô H và người tài xế xe tải.

+ Vì: pháp luật Việt Nam nghiêm cấm việc tàng trữ, vận chuyển trái phép chất ma túy...

II. Tác hại của ma túy và hình thức, con đường gây nghiện ma túy

Khám phá trang 20 GDQP 10: Bạn A sinh ra trong một gia đình đông con, hoàn cảnh kinh tế khó khăn. Do mải chơi nên bạn A đã bị đối tượng xấu rủ rê, lôi kéo sử dụng trái phép chất ma túy một số lần.

Theo em nếu bạn A nghiện ma túy thì sẽ gây ra những tác hại gì cho bản thân, gia đình và xã hội?

Lời giải:

- Nếu bạn A nghiện ma túy thì sẽ:
- + Gây tổn hại về sức khỏe thể chất và tinh thần.
- + Gây tổn hại về kinh tế, hạnh phúc gia đình
- + Vi phạm pháp luật khi sử dụng trái phép chất ma túy.

Khám phá trang 22 GDQP 10: Em hãy quan sát hình 3.7 và cho biết. Quá trình nghiện ma túy gồm những giai đoạn nào?

Hình 3.7. Quá trình nghiện ma túy

Lời giải:

- Quá trình nghiện ma túy thường trải qua các giai đoạn:
- + Sử dụng ma túy
- + Lạm dụng ma túy
- + Lệ thuộc ma túy

Khám phá trang 22 GDQP 10: Theo em nguyên nhân dẫn đến nghiện ma túy là gì? Nguyên nhân nào là chính?

Lời giải:

- Nguyên nhân dẫn đến nghiện ma túy:

+ Do thiếu hiểu biết về tác hại của ma túy, tò mò, thích chơi trội, thể hiện bản thân có lối sống buông thả, thực dụng, đua đòi, hưởng thụ, bản lĩnh kém, bị kẻ xấu dụ dỗ, lôi kéo, ép buộc, lừa lao động.

+ Do công tác tuyên truyền về tác hại của ma túy chưa thực sự phát huy tác dụng; sự phối hợp giữa gia đình, nhà trường và xã hội chưa hiệu quả

- **Nguyên nhân chính** là những nguyên nhân xuất phát từ yếu tố chủ quan, như: thiếu hiểu biết về tác hại của ma túy, tò mò, thích chơi trội, thể hiện bản thân có lối sống buông thả, thực dụng, đua đòi, hưởng thụ, bản lĩnh kém, bị kẻ xấu dụ dỗ, lôi kéo, ép buộc, lừa lao động

Luyện tập 1 trang 22 GDQP 10: K và Q là bạn thân, một lần K tình cờ xem quảng cáo trên internet về một số chất không phải ma túy (bóng cười, keo con chó...) nhưng khi hít các chất này sẽ gây hưng phấn cười, kích thích thần kinh, tạo cảm giác vui vẻ, mê man... K rủ Q mua về dùng thử nếu thấy sắp bị nghiện thì dừng lại ngay. Nếu em là bạn Q, em sẽ làm gì để ngăn cản bạn K.

Lời giải:

- Nếu em là Q em sẽ khuyên K không nên sử dụng những chất gây nghiện đó. Nếu Q không nghe thì có thể báo cáo với nhà trường và gia đình để ngăn chặn bạn K

Luyện tập 2 trang 22 GDQP 10: Bạn em có những biểu hiện như ngáp vặt, ngủ gật, toát mồ hôi, học lực giảm sút.... Thì có thể kết luận bạn em nghiện ma túy không? Vì sao?

Lời giải:

- Không kết luận nghiện ma túy.

- Vì: ngáp vặt, ngủ gật, toát mồ hôi, học lực giảm sút.... tuy là những biểu hiện giống nghiện ma túy nhưng chúng ta sẽ phải làm xét nghiệm, có kết quả dương tính với ma túy mới có thể kết luận bạn học sinh ấy sử dụng và nghiện ma túy.

III. Trách nhiệm của học sinh trong phòng chống ma túy

Khám phá trang 23 GDQP 10: Em hãy nêu những việc học sinh cần làm và không được làm để phòng chống ma túy?

Lời giải:

- Những việc học sinh cần làm và không được làm để phòng chống ma túy

+ Nghiêm túc thực hiện chương trình giáo dục về phòng, chống ma túy, phổ biến, giáo dục pháp luật về phòng, chống ma túy cho học sinh do nhà trường học sinh cần làm và không tổ chức.

+ Không vi phạm quy định về các hành vi bị nghiêm cấm tại Luật Phòng, chống ma túy.

+ Tích cực thực hiện các biện pháp ngăn chặn học sinh vi phạm pháp luật về phòng, chống ma túy do nhà trường phối hợp với gia đình, cơ quan và chính quyền địa phương tổ chức, tuyệt đối không sử dụng chất ma túy, dù chỉ một lần và dưới bất kì hình thức nào.

+ Tham gia xét nghiệm chất ma túy trong cơ thể do nhà trường phối hợp với cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền tổ chức.

+ Tích cực, chủ động tuyên truyền, vận động người thân, gia đình, cộng đồng nơi cư trú thực hiện nghiêm quy định của pháp luật về phòng, chống ma túy, chủ động phát hiện, tố giác người thân và những người xung quanh có hành vi vi phạm pháp luật về phòng, chống ma túy.

Luyện tập trang 23 GDQP 10: Gia đình bạn T thuộc hộ nghèo. Lên lớp 10 T học ở trường xa nhà nên phải thuê nhà trọ. Đã mấy tháng nay T chưa trả tiền thuê nhà và tiền ăn cũng sắp hết. Đúng lúc này H – một thanh niên T mới quen đề nghị trả tiền thuê nhà cả năm nếu T đồng ý mỗi tháng cho H mượn phòng trọ một giờ. T vội nhận lời ngay và cũng không hỏi H mượn phòng để làm gì. Một hôm đi học về T thấy công an xã bắt quả tang H đang mua bán trái phép chất ma túy tại phòng trọ của mình. Theo em có những hành vi nào vi phạm pháp luật trong những tình huống trên?

Lời giải:

- Hành vi vi phạm pháp luật trong tình huống trên là:

+ Mua bán trái phép chất ma túy của H

+ Chứa chấp, hỗ trợ việc mua bán trái phép chất ma túy của T.

Vận dụng trang 23 GDQP 10: Hãy xây dựng và trình bày trước lớp một trong hai nội dung sau:

Chủ đề 1: Báo cáo về chủ đề “ chúng em nói không với ma túy học đường”.

Chủ đề 2: Kế hoạch tuyên truyền vận động mọi người ở cộng đồng nơi em ở về phòng chống ma túy.

Lời giải:

Dựa vào những gợi ý sau để xây dựng và trình bày các nội dung:

Chủ đề 1: Báo cáo về chủ đề “ chúng em nói không với ma túy học đường”.

- Ma túy là gì?

- Nghiện ma túy là gì?

- Nguyên nhân dẫn đến nghiện các chất ma túy?

- Tác hại của nghiện ma túy?

- Dấu hiệu nhận biết học sinh nghiện ma túy?

- Học sinh phải làm gì để ngăn chặn và phòng tránh ma túy?

Chủ đề 2: Kế hoạch tuyên truyền vận động mọi người ở cộng đồng nơi em ở về phòng chống ma túy.

- Tổ chức tuyên truyền sâu rộng cho quần chúng nhân dân hiểu rõ những hành vi mà Luật phòng, chống ma túy nghiêm cấm

- Gia đình là tế bào của xã hội có vai trò quan trọng, quyết định trong công tác phòng, chống ma túy

- Tổ chức cho người nghiện ma túy, gia đình người nghiện ma túy khai báo về tình trạng nghiện ma túy và đăng ký hình thức cai nghiện.

- Phát hiện, cung cấp nhanh các thông tin về tệ nạn ma túy cho cơ quan Công an hoặc cơ quan khác có thẩm quyền

- Tổ chức và phối hợp với cơ quan có thẩm quyền tuyên truyền, giáo dục nhân dân kiến thức pháp luật về phòng, chống ma túy; xây dựng môi trường xã hội lành mạnh, văn minh.

- Phòng ngừa, ngăn chặn mọi công dân tham gia tệ nạn ma túy.

BÀI 4: PHÒNG, CHỐNG VI PHẠM PHÁP LUẬT VỀ TRẬT TỰ, AN TOÀN GIAO THÔNG

Khởi động trang 24 GDQP 10: Em hãy nêu một số nhận xét về một số hành vi trong hình 4.1 liên quan đến pháp luật về trật tự an toàn giao thông?

a)

b)

c)

d)

Hình 4.1

Lời giải:

- Các hành vi trong hình 4.1 đều chưa tuân thủ và chấp hành nghiêm các quy định của pháp luật khi tham gia giao thông đường sắt, đường bộ và đường thủy:

- + Hình a: không đội mũ bảo hiểm khi tham gia giao thông; che ô (dù) khi đi xe gắn máy
- + Hình b: đi xe dàn hàng ngang trên đường
- + Hình c: sinh hoạt, chơi đùa trên đường ray tàu hỏa
- + Hình d: không mặc áo phao khi tham gia giao thông đường thủy

Một số nội dung cơ bản của pháp luật về trật tự, an toàn giao thông

Khám phá trang 24 GDQP 10: Em có thể di chuyển từ thủ đô Hà Nội đến thành phố Hồ Chí Minh bằng những phương tiện giao thông nào? Để đảm bảo an toàn giao thông em cần phải làm gì?

Lời giải:

- Các phương tiện có thể di chuyển từ Hà Nội vào thành phố Hồ Chí Minh, là: xe máy, ô tô; tàu hỏa và máy bay...

- Để đảm bảo an toàn giao thông em phải:

+ Không lái xe khi đã uống rượu, bia

+ Không phóng nhanh vượt ẩu

+ Không chở quá số người quy định;

+ Đội mũ bảo hiểm khi đi mô tô, xe máy, xe đạp điện;

+ Mặc áo phao hoặc sử dụng dụng cụ nổi khi đi trên phương tiện thủy.

Lưu ý: Học sinh trình bày quan điểm cá nhân. Bài làm trên chỉ mang tính tham khảo

Khám phá trang 25 GDQP 10: Bạn An điều khiển xe đạp đến ngã tư thì đèn đỏ bật sáng, cô cảnh sát giao thông ra hiệu lệnh cho phép đi nhưng An lưỡng lự. Em hãy tư vấn cho bạn An.

Lời giải:

- Em sẽ tư vấn cho bạn là: Chấp hành luật giao thông là đúng nhưng trong trường hợp này An, cô cảnh sát giao thông đã ra tín hiệu cho phép đi, nên An vẫn có thể đi qua ngã tư mà không vi phạm luật giao thông

Luyện tập trang 26 GDQP 10: Bạn Minh đang học lớp 10 có em gái đang học lớp mẫu giáo lớn. Mỗi sáng đi học, Minh thường dắt em đi một đoạn khá xa tới chỗ có vạch kẻ sơn để qua đường. Sáng nay do dậy muộn, anh em Minh đi tắt đến trường bằng cách trèo qua dải phân cách rồi qua đường. Em sẽ nói gì với Minh và em gái Minh?

Lời giải:

- Em sẽ nói với Minh là vượt đường như vậy là vi phạm luật giao thông đường bộ; mặt khác, hành động này còn có thể gây nguy hiểm đến tính mạng cho

cả 2 anh em Minh. Do đó, Minh và em tuyệt đối không được thực hiện hành vi này một lần nữa.

Khám phá trang 27 GDQP 10: Theo em những hành vi nào bị nghiêm cấm trong hoạt động đường sắt?

Lời giải:

- Một số hành vi bị nghiêm cấm trong hoạt động đường sắt:
- + Lấn chiếm hành lang an toàn giao thông đường sắt, tự mở lối đi qua đường sắt, làm sai lệch công trình, hệ thống báo hiệu trên đường sắt, làm che lấp hoặc làm sai lạc tín hiệu giao thông đường sắt.
- + Vượt rào, vượt chướng ngại vật ngang, vượt qua đường ngang khi có tín hiệu cấm, vượt rào ngăn giữa đường sắt với khu vực xung quanh.
- + Xả chất thải không bảo đảm vệ sinh môi trường lên đường sắt, để vật chướng ngại, đổ chất độc hại, chất phế thải lên đường sắt, để chất dễ cháy, chất dễ nổ trong phạm vi bảo vệ công trình đường sắt và hành lang an toàn giao thông đường sắt.
- + Chắn thả súc vật, họp chợ trên đường sắt, trong phạm vi bảo vệ công trình đường sắt và hành lang an toàn giao thông đường sắt, ném đất, đá hoặc vật khác lên tàu hoặc từ trên tàu xuống.
- + Đi, đứng, nằm, ngồi hoặc hành vi khác trên đường sắt, đi, đứng, nằm, ngồi hoặc hành vi khác trên nóc toa xe, đầu máy, bậc lên xuống toa xe, đu bám, đứng, ngồi hai bên thành toa xe...

Luyện tập trang 27 GDQP 10: Tan học Hùng và Hưng rủ nhau đi chơi ở đường tàu hỏa, tiện đi tắt về nhà qua lối đi tự mở cắt ngang đường tàu. Hai bạn thì đi bộ trên đường ray sau đó chụp ảnh rồi ngồi chơi chơi cỏ gà. Nghe tiếng còi tàu hỏa, Hùng lấy đá xếp lên đường ray để xem đá bị nghiền nát khi tàu chạy qua, Hưng nhổ mấy cây hoa để tung lên tàu chào hành khách. Em hãy phân tích những hành vi vi phạm pháp luật đường sắt trong tình huống trên?

Lời giải:

- Những hành vi vi phạm pháp luật đường sắt trong tình huống trên là:
- + Vui chơi trên đường tàu hỏa

- + Lấy đá xếp lên đường ray
- + Lấy hoa ném lên tàu khi tàu đang chạy.

Khám phá trang 27 GDQP 10: Theo em, khi đi trên phương tiện vận tải hành khách ngang sông có thể xảy ra những tai nạn gì? Để phòng chống những tai nạn đó người lái phương tiện và hành khách cần phải làm gì?

Lời giải:

- Khi đi trên phương tiện vận tải hành khách ngang sông có thể xảy ra những tai nạn, như: lật thuyền, thuyền gặp vùng nước xoáy...

- Để phòng chống những tai nạn đó **người lái phương tiện** cần phải:

- + Chấp hành nghiêm quy định về giao thông đường thủy
- + Trang bị áo phao cứu sinh, dụng cụ nổi cứu sinh cá nhân trên phương tiện bảo đảm đầy đủ về số lượng và phù hợp với tiêu chuẩn, yêu cầu kỹ thuật theo quy định.

+ Trước khi cho phương tiện rời bến phát cho mỗi hành khách một áo phao hoặc một dụng cụ nổi cứu sinh cá nhân, hướng dẫn và yêu cầu hành khách mặc áo phao cứu sinh hoặc cầm (đeo) dụng cụ nổi cứu sinh cá nhân trong suốt hành trình

+ Từ chối chuyên chở đối với những hành khách không tuân thủ việc mặc áo phao cứu sinh hoặc không sử dụng dụng cụ nổi cứu sinh cá nhân theo hướng dẫn.

- Để phòng chống tai nạn khi tham gia giao thông đường thủy, **hành khách** cần phải:

- + Tuyệt đối tuân thủ sự hướng dẫn của chủ phương tiện
- + Chịu trách nhiệm về những hậu quả xảy ra do việc không tuân thủ các quy định, hướng dẫn về mặc áo phao cứu sinh hoặc cầm (đeo) dụng cụ nổi cứu sinh cá nhân

Luyện tập trang 28 GDQP 10: Lên lớp 10 bạn Sóng phải đi đò sang sông để đến trường và về nhà. Mỗi ngày đầu Sóng đều mặc áo phao do bác lái đò đưa

cho và ngồi im ở giữa thuyền. Mấy ngày sau, Sóng cầm áo phao ở tay và chỉ mặc khi bác lái đò nhắc thuyền sắp đi qua vùng nước xoáy. Gần đây Sóng không mặc áo phao nữa, thỉnh thoảng còn đứng ở mũi thuyền, bác lái đò thấy Sóng đã quen đi đò nên cũng không nhắc nữa. Em sẽ làm gì để giúp bác lái đò và bạn Sóng thực hiện đúng quy định khi đi đò?

Lời giải:

- Phân tích cho bác lái đò và Sóng hiểu rõ hơn về hậu quả của tai nạn đuối nước; tầm quan trọng của áo phao và hậu quả khi không mặc áo phao
- Yêu cầu 2 phải chấp hành và tuân thủ đúng các quy định đường thủy mà pháp luật đã quy định

Phòng, chống vi phạm pháp luật về trật tự, an toàn giao thông

Khám phá trang 28 GDQP 10: Theo em thế nào là vi phạm pháp luật về trật tự an toàn giao thông? Học sinh cần phải làm gì để góp phần phòng, chống vi phạm pháp luật về trật tự an toàn giao thông?

Lời giải:

- Vi phạm pháp luật về trật tự, an toàn giao thông là hành vi trái pháp luật, chủ thể có năng lực trách nhiệm pháp lý thực hiện, xâm hại đến các quan hệ xã hội được pháp luật về trật tự, an toàn giao thông bảo vệ.

-Để góp phần phòng, chống vi phạm pháp luật về trật tự an toàn giao thông mỗi học sinh chúng ta cần:

- + Tích cực, chủ động học tập và tự giác, gương mẫu tuân thủ quy định của pháp luật
- + Tích cực tham gia việc tuyên truyền, phổ biến và vận động người thân, học sinh và cộng đồng.
- + Giúp đỡ người khác tham gia giao thông an toàn, đúng quy định pháp luật đồng thời phát hiện, ngăn chặn những hành vi vi phạm pháp luật về trật tự, an toàn giao thông

Luyện tập 1 trang 29 GDQP 10: Em hãy nhận xét về hai cách qua đường của một nhóm học sinh:

- Chọn chỗ ngắn nhất, đợi khi vắng xe ô tô thì chạy thật nhanh qua đường

- Nắm tay nhau thành một hàng ngang rồi qua đường

Lời giải:

- Cả hai cách qua đường của nhóm học sinh đều vi phạm luật giao thông, vừa không đảm bảo an toàn cho bản thân.

Luyện tập 2 trang 29 GDQP 10: Em hãy cho biết những hành vi nào ở các hình 4.2a, b,c,d,e,g vi phạm pháp luật và có thể gây ra những hậu quả gì? Nguyên nhân những vi phạm đó là gì?

Hình 4.2

- Các hành vi trong hình 4.2 gây ra hậu quả là thiệt hại về tài sản và tính mạng con người
- Nguyên nhân chủ yếu ở đây là do ý thức của con người chưa tuân thủ và chấp hành đúng luật giao thông

Vận dụng trang 29 GDQP 10: Em hãy xây dựng và trình bày trước lớp một trong hai nội dung sau:

- Thư gửi gia đình em về chủ đề “ An toàn giao thông – Hạnh phúc của mọi nhà”
- Nội quy tham gia giao thông(áp dụng cho học sinh trường em đang học) và kế hoạch tuyên truyền, vận động để mọi người thực hiện nội quy này.

Lời giải:

Xây dựng và trình bày dựa trên một số gợi ý sau:

Chủ đề 1: Thư gửi gia đình về chủ đề “ An toàn giao thông – Hạnh phúc của mọi nhà”:

- Gửi lời hỏi thăm tới sức khỏe của mọi người trong gia đình.
- Các phương tiện gây ra những tai nạn giao thông?
- Nguyên nhân dẫn đến tai nạn giao thông?
- Cần nhận thức sâu sắc về vấn đề An toàn giao thông
- Hiểu rõ về nghĩa vụ và trách nhiệm của mình trên “Mặt trận giao thông”, để đem lại hạnh phúc cho mình, cho mọi người, mọi nhà và cho toàn xã hội.

Chủ đề 2: Nội quy tham gia giao thông (áp dụng cho học sinh trường em đang học) và kế hoạch tuyên truyền, vận động để mọi người thực hiện nội quy này:

- Kết hợp lời nói và hành động của mình truyền đạt cho bạn bè hiểu về những thông tin và các quy định của pháp luật về trật tự an toàn giao thông
- Yêu cầu các bạn học sinh cần ghi nhớ và chấp hành một số quy định khi tham gia giao thông.
 - + An toàn giao thông - trách nhiệm của mỗi người.
 - + Tuân thủ quy định tốc độ khi lái xe.
 - + Đã uống rượu, bia - không lái xe.
 - + Điều khiển xe đi đúng phần đường, làn đường.
 - + Đội mũ bảo hiểm khi đi mô tô, xe gắn máy.

BÀI 5: BẢO VỆ AN NINH QUỐC GIA VÀ BẢO ĐẢM TRẬT TỰ, AN TOÀN XÃ HỘI

Khởi động trang 30 GDQP 10: Em hãy quan sát các hoạt động ở hình 5.1 và nêu một số hoạt động tương tự.

a) Tuyên truyền về phòng, chống bạo lực học đường

b) Kiểm tra cột mốc biên giới quốc gia

c) Dọn vệ sinh bờ biển

d) Tuyên truyền về chất thải nhựa và nilon

Hình 5.1

Lời giải:

- Một số hoạt động tương tự:

- + Lực lượng vũ trang đi kiểm tra quanh cột mốc biên giới;
- + Tuyên truyền về an toàn giao thông;
- + Học sinh trường Trung học phổ thông B dọn dẹp rác thải ở sông,...

I. Một số khái niệm

Khám phá 1 trang 30 GDQP 10:

An ninh quốc gia là gì?

Lời giải:

An ninh quốc gia là sự ổn định, phát triển bền vững của chế độ xã hội chủ nghĩa và nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, sự bất khả xâm phạm độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc.

Khám phá 2 trang 30 GDQP 10: Bảo vệ an ninh quốc gia là gì? Gồm các lĩnh vực nào?

Lời giải:

- Bảo vệ an ninh quốc gia là phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn, đấu tranh làm thất bại các hoạt động xâm phạm an ninh quốc gia và loại trừ nguy cơ đe dọa an ninh quốc gia.

- Bảo vệ an ninh quốc gia, gồm:

+ Bảo vệ an ninh chính trị;

+ Bảo vệ an ninh con người, an ninh kinh tế, an ninh thông tin, an ninh quốc phòng, an ninh tư tưởng – văn hóa, an ninh dân tộc, an ninh tôn giáo, an ninh biên giới, an ninh xã hội, an ninh đối ngoại.

Xem thêm lời giải bài tập Địa Lí lớp 10 Chân trời sáng tạo hay nhất, ngắn gọn khác:

Khám phá 1 trang 31 GDQP 10: Em hiểu thế nào là một xã hội trật tự, an toàn?

Lời giải:

Một xã hội trật tự, an toàn là trạng thái xã hội bình yên, trong đó mọi người được sống yên ổn trên cơ sở các quy tắc chuẩn mực đạo đức, pháp lí xác định.

Khám phá 2 trang 31 GDQP 10: Bảo đảm trật tự, an toàn xã hội là gì? Gồm những hoạt động nào?

Lời giải:

- Bảo đảm trật tự, an toàn xã hội là phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn, đấu tranh chống tội phạm và các hành vi vi phạm pháp luật về trật tự, an toàn xã hội.

- Bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, gồm:

+ Đấu tranh phòng, chống tội phạm về trật tự, an toàn xã hội;

+ Giữ gìn trật tự nơi công cộng;

+ Bảo đảm trật tự, an toàn giao thông;

+ Phòng ngừa tai nạn lao động và phòng chống thiên tai, dịch bệnh;

+ Bài trừ các tệ nạn xã hội;

+ Bảo vệ môi trường.

II. Tình hình bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trong giai đoạn hiện nay

Khám phá trang 31 GDQP 10: Em hãy quan sát các hoạt động bảo vệ an ninh quốc gia ở hình 5.2 và kể thêm một số hoạt động tương tự.

Hình 5.2

Lời giải:

Một số hoạt động tương tự là:

- + Đảm bảo trật tự, an toàn giao thông trong Đại hội Đảng lần thứ XII
- + Lực lượng công an bảo vệ đoàn xe hộ tống nguyên thủy quốc gia nước bạn khi đến thăm Việt Nam;
- + Cán bộ, chiến sĩ quân đoàn 2 thực hiện diễn tập bắn đạn,...

Khám phá 2 trang 31 GDQP 10: Em hãy nêu một số nét chính tình hình bảo vệ an ninh quốc gia trong giai đoạn hiện nay ở nước ta.

Lời giải:

Một số nét chính tình hình bảo vệ an ninh quốc gia trong giai đoạn hiện nay ở nước ta là:

- Dưới sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng, quản lý thống nhất của Nhà nước, lực lượng vũ trang cùng toàn dân đã từng bước làm thất bại âm mưu chiến lược “diễn biến hòa bình”, bạo loạn, lật đổ của các thế lực thù địch, phản động.

- Lực lượng Công an nhân dân và Quân đội nhân dân triển khai thực hiện các biện pháp bảo vệ an ninh quốc gia theo quy định của pháp luật.

- Tình hình thế giới và trong nước đặt ra những nguy cơ, thách thức đối với công tác bảo vệ an ninh quốc gia, như: biến đổi khí hậu, thiên tai, dịch bệnh, an ninh nguồn nước, xung đột sắc tộc, tôn giáo...

Luyện tập trang 32 GDQP 10: Các hoạt động từ thiện như “Phát gạo tự động miễn phí”, “Siêu thị 0 đồng”,... có ý nghĩa như thế nào trong bảo vệ an ninh quốc gia? Em hãy nêu một số hoạt động từ thiện khác tương tự.

Lời giải:

- Các hoạt động từ thiện trên có ý nghĩa giúp đỡ về lương thực cho người dân trong tình hình dịch bệnh, có ý nghĩa quan trọng góp phần bảo vệ an ninh quốc gia.

- Một số hoạt động từ thiện khác tương tự như: Chương trình từ thiện “Xuân yêu thương năm 2019”; “ Giọt máu hồng thơm mầm sự sống”;...

Khám phá trang 32 GDQP 10:

Theo em, có những hoạt động bảo đảm trật tự, an toàn xã hội nào ở hình 5.3.

Lời giải:

Theo em, những hoạt động bảo đảm trật tự, an toàn xã hội ở hình 5.3 là hình 5.3 a và hình 5.3 c.

Khám phá 2 trang 32 GDQP 10: Em hãy nêu một số nét chính về tình hình bảo đảm trật tự, an toàn xã hội ở nước ta trong giai đoạn hiện nay.

Lời giải:

Một số nét chính về tình hình bảo đảm trật tự, an toàn xã hội ở nước ta trong giai đoạn hiện nay là:

- Các lực lượng chức năng thực hiện tốt công tác bảo đảm trật tự, an toàn xã hội;
- Phòng ngừa, phát hiện, đấu tranh trấn áp kịp thời các loại tội phạm;
- Điều tra, làm rõ các vụ án đặc biệt nghiêm trọng;
- Công tác phòng chống, khắc phục hậu quả thiên tai, dịch bệnh
- Tìm kiếm, cứu nạn, cứu hộ, cháy nổ, bài trừ tệ nạn xã hội được chú trọng,...

III. Trách nhiệm bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự an toàn xã hội

Khám phá trang 33 GDQP 10: Đảng, Nhà nước và lực lượng vũ trang có trách nhiệm gì trong bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội?

Lời giải:

- Đảng giữ vai trò lãnh đạo trực tiếp, tuyệt đối về mọi mặt;
- Nhà nước quản lí tập trung, thống nhất công tác bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội;
- Lực lượng vũ trang nhân dân làm nòng cốt bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội; bảo vệ Đảng, Nhà nước, chế độ và nhân dân theo quy định của pháp luật.

Khám phá trang 34 GDQP 10: Theo em, trách nhiệm của công dân, trách nhiệm của học sinh trong bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội là gì?

Lời giải:

- Trách nhiệm của công dân:

- + Chấp hành nghiêm chỉnh chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước;
- + Phối hợp, cộng tác với lực lượng Công an nhân dân trong phòng, chống các hành vi vi phạm pháp luật;
- + Tố cáo các hành vi vi phạm pháp luật về an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội; phát hiện cung cấp thông tin, tài liệu có liên quan;
- + Thực hiện các nghĩa vụ khác theo quy định pháp luật.

- Trách nhiệm của học sinh:

- + Tích cực, chủ động thực hiện trách nhiệm của công dân về bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội;
- + Tham gia học tập đầy đủ các nội dung giáo dục;
- + Gương mẫu thực hiện nội quy, quy định của nhà trường;
- + Tham gia tuyên truyền pháp luật;
- + Phát hiện, ngăn chặn những hành vi vi phạm pháp luật.

Luyện tập trang 34 GDQP 10: Hoa và Hồng là bạn thân, cùng sinh ra, lớn lên ở tỉnh H thuộc vùng biên giới. Học hết lớp 6, Hoa theo gia đình định cư ở nước ngoài. Hiện nay, tỉnh H đang chịu ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19. Em hãy đóng vai bạn Hồng viết thư kể cho bạn Hoa về những hoạt động bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội của cộng đồng trong bối cảnh sống chung với dịch bệnh Covid-19.

Lời giải:

Bức thư có thể dựa vào một số gợi ý sau:

- Gửi lời chào và hỏi thăm tình hình sức khỏe và học tập của bạn Hoa
- Nói về tình hình dịch Covid-19 ở tỉnh H.
- Các hoạt động của Nhà trường, địa phương tỉnh H như:
 - + Lập các chốt để kiểm tra người dân trước khi cho vào địa phương;
 - + Hàng ngày dùng loa phát thanh để tuyên truyền về các dấu hiệu, triệu chứng và cách phòng tránh dịch;
 - + Cho học sinh nghỉ học; phân vùng, truy vết f0, f1 và những người có nguy cơ bị nhiễm,...
- Nói về tình trạng sức khỏe của gia đình, bản thân và những việc mà mình tham gia cùng mọi người để chống dịch.

...

Vận dụng trang 34 GDQP 10: Em hãy trình bày trước lớp kế hoạch “Tìm hiểu về các hoạt động bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội nơi em ở”

Lời giải:

Kế hoạch của em có thể dựa trên các ý sau:

- Tên các hoạt động em dự định tìm hiểu về bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự an toàn, xã hội?
- Đặc điểm các hoạt động đó?
- Thực trạng các hoạt động đó ở địa phương em diễn ra như thế nào?
- Với những hoạt động xấu, tiêu cực lực lượng chức năng có thẩm quyền và người dân địa phương em đã xử lý như nào?

- Hành động cụ thể của em với việc bảo vệ an ninh quốc gia và bảo đảm trật tự, an toàn xã hội địa phương em là gì?

BÀI 6: MỘT SỐ HIỂU BIẾT VỀ AN NINH MẠNG

Khởi động trang 35 GDQP 10: Vì muốn trêu đùa bạn bè cùng lớp nhân ngày Cá tháng Tư, Kiên định vào mạng internet tải văn bản cho phép học sinh nghỉ học từ năm học trước để phòng dịch Covid-19, sau đó sẽ sửa thời gian ban hành để học sinh được nghỉ học trong những ngày sắp tới và đăng lên mạng xã hội. Theo em, trò đùa của bạn Kiên nếu thực hiện có vi phạm pháp luật không? Vì sao?

Lời giải:

- Theo em, trò đùa của Kiên nếu thực hiện thì đó là hành vi vi phạm pháp luật.
- Vì khi Kiên làm như thế thì Kiên đã tung tin đồn sai sự thật, và nếu các bạn không biết các bạn tin và chia sẻ cho các bạn khác biết thì hậu quả rất lớn.

I. Một số khái niệm về mạng, an ninh mạng

Khám phá trang 35 GDQP 10: Bạn An nêu: “Mạng là hệ thống các máy tính được kết nối với nhau qua đường truyền tin để có thể trao đổi và dùng chung chương trình dữ liệu. An ninh mạng là bảo đảm cho mạng luôn trật tự, an toàn, không rối loạn” Em có đồng ý với bạn An không? Vì sao?

Lời giải:

- Ý kiến của bạn An đúng, nhưng chưa đầy đủ về khái niệm an ninh mạng. Vì: an ninh mạng được hiểu là: là sự bảo đảm hoạt động trên không gian mạng không gây phương hại đến an ninh quốc gia, trật tự, an toàn xã hội, quyền và lợi ích hợp pháp của cơ quan, tổ chức, cá nhân.

Luyện tập 1 trang 36 GDQP 10: Trường hợp nào sau đây được xác định là không gian mạng?

- Các máy tính trong một phòng tin học được kết nối với máy chủ.
- Một máy tính độc lập kết nối với máy in và máy chiếu.
- Một máy tính kết nối với một điện thoại thông minh có kết nối internet.

Lời giải:

Các trường hợp xác định là không gian mạng là:

- a) Các máy tính trong một phòng tin học được kết nối với máy chủ.
- c) Một máy tính kết nối với một điện thoại thông minh có kết nối internet.

Luyện tập 2 trang 36 GDQP 10: Website của một hãng hàng không Việt Nam có đường bay đến nhiều nước trên thế giới bị tin tặc tấn công làm thay đổi giao diện, dữ liệu của khách đi máy bay bị thu nhập, phát tán; thông tin của hãng bị xuyên tạc.

Theo em, sự việc trên có ảnh hưởng đến an ninh mạng không? Vì sao?

Lời giải:

- Sự việc trên có ảnh hưởng đến an ninh mạng.
- Vì tin tặc đã tấn công làm thay đổi giao diện, dữ liệu của khách đi máy bay bị thu thập, phát tán, thông tin bị xuyên tạc như vậy là gây hại đến quyền, lợi ích hợp pháp của cá nhân, tổ chức.

II. Nội dung cơ bản của luật an ninh mạng

Khám phá trang 36 GDQP 10: Theo em, những hành vi nào bị nghiêm cấm về an ninh mạng?

Lời giải:

*** Những hành vi bị nghiêm cấm về an ninh mạng là:**

a) Sử dụng không gian mạng để:

- Tổ chức, hoạt động, cấu kết, xúi giục, mua chuộc, lừa gạt, lôi kéo,... chống Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.
- Xuyên tạc lịch sử, phủ nhận thành tựu cách mạng, phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân tộc, xúc phạm tôn giáo, phân biệt đối xử về giới, phân biệt chủng tộc;...
- Đăng tải, phát tán thông tin trên không gian mạng các nội dung tuyên truyền chống Nhà nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam.
- Thực hiện các hoạt động mại dâm, tệ nạn xã hội.
- Chiếm đoạt tài sản, tổ chức đánh bạc qua mạng internet.
- Giả mạo trang thông tin điện tử của cơ quan, tổ chức, cá nhân.

- Xúi giục, lôi kéo, kích động người khác phạm tội hoặc hướng dẫn người khác thực hiện hành vi vi phạm pháp luật.

b) Thực hiện tấn công mạng

c) Phát tán chương trình tin học gây hại cho hoạt động của mạng viễn thông, mạng internet, mạng máy tính, hệ thống thông tin, hệ thống xử lý và điều khiển thông tin, phương tiện điện tử.

Luyện tập trang 37 GDQP 10: Các hành vi nào trong các tình huống sau bị nghiêm cấm về an ninh mạng? Các hành vi đó gây ra hậu quả gì?

Tình huống 1. Do thích phiêu lưu, mạo hiểm, Hưng xâm phạm vào một tài khoản trên trang mạng xã hội và thay ảnh đại diện bằng hình ảnh một thành viên của tổ chức khủng bố. Sau đó, Hưng soạn nội dung kích động và chia sẻ lên dòng trạng thái của tài khoản đó.

Tình huống 2. Bạn Phương tải về máy tính một trò chơi trực tuyến và tổ chức cho một nhóm bạn cùng chơi. Tải trò chơi này thực hiện bằng cách dùng thẻ cào điện thoại mua tiền ảo, khi thắng cuộc được đổi từ tiền ảo sang tiền thật.

Lời giải:

- Hành vi trong **tình huống 1** bị nghiêm cấm về an ninh mạng. Hành vi này gây ra hậu quả là đăng tải, phát tán thông tin sai trái trên không gian mạng, gây kích động bạo loạn phá rối an ninh, bịa đặt sai sự thật, gây hoang mang cho mọi người.

Khám phá trang 37 GDQP 10: Theo em, trẻ em được hưởng lợi và được làm những gì trên không gian mạng?

Lời giải:

- Trẻ em có quyền được bảo vệ, tiếp cận thông tin, tham gia hoạt động xã hội, vui chơi, giải trí, giữ kín bí mật cá nhân, đời sống riêng tư và các quyền khác khi tham gia trên không gian mạng.

Khám phá trang 38 GDQP 10: Trách nhiệm của bản thân, tổ chức, cá nhân sử dụng không gian mạng là gì?

Lời giải:

- Trách nhiệm của bản thân, tổ chức, cá nhân sử dụng không gian mạng là:

- + Tuân thủ quy định của pháp luật về an ninh mạng.
- + Kịp thời cung cấp thông tin liên quan đến bảo vệ an ninh mạng.
- + Thực hiện yêu cầu và hướng dẫn của cơ quan có thẩm quyền trong bảo vệ an ninh mạng, giúp đỡ, tạo điều kiện cho cơ quan, tổ chức và người có trách nhiệm tiến hành các biện pháp bảo vệ an ninh mạng.
- + Thực hiện Quy tắc ứng xử chung áp dụng cho các hành vi của các tổ chức, cá nhân trên mạng xã hội.

Luyện tập trang 38 GDQP 10: Là học sinh, em cần làm gì để góp phần bảo vệ an ninh mạng?

Lời giải:

- Là học sinh, em cần:
 - + Tuân thủ quy định của pháp luật về an ninh mạng;
 - + Cung cấp các thông tin có liên quan để bảo vệ an ninh mạng;
 - + Thực hiện theo yêu cầu và hướng dẫn của cơ quan có thẩm quyền;
 - + Tuân thủ pháp luật Việt Nam;
 - + Có hành vi, ứng xử trên mạng xã hội phù hợp với giá trị đạo đức, văn hóa, truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam.

III. Bảo mật thông tin cá nhân trên không gian mạng

Khám phá trang 38 GDQP 10: Theo em, thông tin cá nhân gồm những gì? Việc chia sẻ thông tin cá nhân lên không gian mạng có an toàn không? Vì sao?

Lời giải:

- Thông tin cá nhân gồm: họ tên, ngày tháng năm sinh, nghề nghiệp, địa chỉ liên hệ, địa chỉ hòm thư, số điện thoại, số chứng minh nhân dân hoặc căn cước công dân, số hộ chiếu.
- Việc chia sẻ thông tin cá nhân lên không gian mạng không an toàn vì có thể sẽ bị tin tặc hack và lợi dụng thông tin cá nhân để lừa đảo, chiếm đoạt tài sản.

Luyện tập 1 trang 39 GDQP 10: Em đã làm gì để bảo mật thông tin cá nhân trên không gian mạng?

Lời giải:

Em đã đặt mật khẩu có tính bảo mật cao, xác thực nhiều lớp, chỉ đưa những thông tin cá nhân cơ bản lên mạng xã hội, không truy cập vào các trang web không chính thống.

Luyện tập 2 trang 39 GDQP 10: Bác Thanh nhờ em tạo tài khoản mạng xã hội với mật khẩu là ngày sinh của bác Thanh cho dễ nhớ. Em sẽ giải quyết như thế nào?

Lời giải:

Em sẽ khuyên bác nên đặt mật khẩu có tính bảo mật cao hơn và giải thích cho bác vì sao nên làm thế, sau đó em ghi ra giấy hoặc ghi chú vào điện thoại để khi đăng nhập vào bác không nhớ có thể mở ra để xem lại.

Luyện tập 3 trang 39 GDQP 10: Trong một số hoạt động sau đây, hoạt động nào không dùng để bảo mật thông tin cá nhân trên không gian mạng? Vì sao?

- a, Đặt mật khẩu cá nhân mạnh.
- b, Dùng mạng wifi công cộng để giao dịch tài chính với thẻ tín dụng.
- c, Đăng xuất tài khoản khi đã dùng xong.
- d, Dùng trang web có giao thức “https”.
- e, Sử dụng phần mềm chống virus.
- g, Kiểm tra, xác minh trước khi mở các thư điện tử.
- h, Kiểm tra địa chỉ web trên trình duyệt.
- i, Kiểm tra lỗi chính tả trên website.

Lời giải:

Hoạt động không dùng để bảo mật thông tin cá nhân trên không gian mạng là **hoạt động c**. Vì nếu dùng wifi công cộng để giao dịch khả năng bị tin tặc xâm nhập và đánh cắp thông tin rất cao.

Vận dụng trang 39 GDQP 10: Em hãy trình bày trước lớp một trong hai chủ đề sau:

Chủ đề 1. Lợi ích và một số mối nguy hại trên không gian mạng đối với trẻ em.

Chủ đề 2. Những điều học sinh cần biết về an ninh mạng.

Lời giải:

- **Chủ đề 2.** Những điều học sinh cần biết về an ninh mạng:

+ Hiểu và nêu được một số khái niệm cơ bản về mạng, an ninh mạng, bảo mật thông tin cá nhân trên môi trường không gian mạng.

+ Hiểu rõ các nội dung cơ bản của An ninh mạng.

+ Biết được các cách để bảo mật được thông tin cá nhân của mình.

+ Cảnh giác trước những thủ đoạn xâm nhập, phát tán mã độc, thông tin giả trên mạng.

+ Không tham gia vào bất cứ nhóm nào mang tính kích động; không tự tiện đăng ảnh, thông tin của người khác lên mạng kèm theo những thông tin không đúng sự thật và ảnh hưởng tới nhân phẩm, danh dự của người khác,...

+ Suy nghĩ kỹ trước khi chia sẻ suy nghĩ, hình ảnh và các video clip.

+ Kiểm soát thời gian sử dụng Internet không để bị lệ thuộc hay sử dụng quá nhiều dẫn đến chệch mảng việc học hành.

Lưu ý: Học sinh trình bày quan điểm cá nhân. Bài làm trên chỉ mang tính tham khảo

CHỦ ĐỀ 2: ĐIỀU LỆNH ĐỘI NGŨ VÀ CHIẾN THUẬT BỘ BINH

BÀI 1: MỘT SỐ NỘI DUNG ĐIỀU LỆNH QUẢN LÝ BỘ ĐỘI VÀ ĐIỀU LỆNH CÔNG AN NHÂN DÂN

Khởi động trang 40 GDQP 10: Sau một ngày tham quan doanh trại quân đội, bạn An đã viết mở đầu trong nhật ký: “Trải nghiệm hôm nay thật tuyệt vời! Phải ghi lại và chia sẻ những hoạt động trong ngày của các chiến sĩ với các bạn trong lớp để cùng nhau rèn luyện theo nền nếp quân đội” Theo em, An sẽ viết tiếp những gì?

Lời giải:

- Theo em, An sẽ viết tiếp về những hoạt động của các chiến sĩ như các chế độ, các công việc mà các chiến sĩ cần phải làm, viết về sự sắp xếp gọn gàng, ngăn nắp đồ đạc, miêu tả cho các bạn cũng nghe về việc xếp đặt nội vụ, cách gấp chăn màn sao cho vuông vắn, miêu tả về những vườn rau các chiến sĩ chăm sóc,...

Lưu ý: Học sinh trình bày quan điểm cá nhân. Bài làm trên chỉ mang tính tham khảo

I. Một số nội dung cơ bản của điều lệnh quản lý bộ đội

Khám phá trang 40 GDQP 10: Bạn Dũng có ông nội là cựu chiến binh. Nhân ngày 22-12, lớp em đến thăm ông. Ông hỏi ở lớp có người thân của cháu nào là quân nhân không. Chúng em trả lời là có anh trai bạn Việt là chiến sĩ Phòng không – Không quân, anh trai bạn Hoa là chiến sĩ Hải quân, mẹ bạn Hùng là bác sĩ quân y. Ông nói cả ông và người thân của các bạn tuy làm những nhiệm vụ khác nhau trong quân đội nhưng đều phải thực hiện theo 10 lời thề và chức trách quân nhân.

Theo em, chức trách quân nhân bao gồm những gì?

Lời giải:

Theo em, chức trách quân nhân gồm:

- Tuyệt đối phục tùng lãnh đạo, chỉ huy, chấp hành nghiêm mệnh lệnh, chỉ thị của cấp trên và điều lệnh, điều lệ, chế độ, quy định của quân đội.

- Tích cực học tập chính trị, quân sự, văn hoá, khoa học kỹ thuật và pháp luật để không ngừng nâng cao phẩm chất và năng lực. Rèn luyện thể lực, tác phong chiến đấu và công tác, sử dụng thành thạo vũ khí, khí tài và các phương tiện kỹ thuật được trang bị.

- Giữ gìn đoàn kết nội bộ, đề cao tự phê bình và phê bình, trung thực, bình đẳng, thương yêu, tôn trọng, bảo vệ, giúp đỡ lẫn nhau lúc bình thường cũng như khi chiến đấu.

- Giữ gìn vũ khí, trang bị, tài sản của quân đội, bảo vệ và tiết kiệm của công, không tham ô, lãng phí.

- Tuyệt đối giữ bí mật của Nhà nước và quân đội.

- Đoàn kết, bảo vệ và giúp đỡ nhân dân, tôn trọng lợi ích chính đáng và phong tục tập quán của nhân dân.

- Tuyên truyền vận động nhân dân chấp hành đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước.

- Gương mẫu chấp hành pháp luật của Nhà nước.

- Nêu cao tinh thần đoàn kết quốc tế vô sản, làm tròn nghĩa vụ quốc tế, góp phần vào sự nghiệp cách mạng của các dân tộc.

- Chấp hành đúng chính sách đối với tù binh, hàng binh, tích cực tiến hành công tác tuyên truyền đặc biệt.

Khám phá trang 41 GDQP 10: Em hãy quan sát hình 1.1 và cho biết sự khác nhau trong cách chào, xưng hô của quân nhân trong từng trường hợp.

Hình 1.1. Cách chào và xưng hô của quân nhân

Lời giải:

- Ở trường hợp hình a) quân nhân chào nhau bằng “đồng chí” khi gặp nhau.
- Ở trường hợp hình b) quân nhân cấp dưới chào và gọi cấp trên là “thủ trưởng”.
- Ở trường hợp hình c) trong giờ nghỉ giải lao khi được nhân dân mời uống nước các chiến sĩ xưng hô theo phong tục tập quán là “chị”.

Khám phá trang 41 GDQP 10: Em hãy quan sát hình 1.2 và hoàn thành bảng 1.1 bằng cách ghi các kí hiệu hoạt động phù hợp.

Bảng 1.1

Thứ tự theo thời gian	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kí hiệu hoạt động	M	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

A

B

C

D

E

G

H

I

K

L

M

N

Hình 1.2. Một số hình ảnh làm việc và sinh hoạt trong ngày của quân nhân

Lời giải:

Thứ tự theo thời gian	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kí hiệu hoạt động	M	B	G	C	N	I	H	A, E	K	L	D

Khám phá trang 42 GDQP 10: Quân nhân có những trang phục nào?

Lời giải:

- Trang phục quân nhân gồm:
- + Trang phục dự lễ;
- + Trang phục thường dùng;
- + Trang phục dã chiến;
- + Trang phục nghiệp vụ;
- + Trang phục công tác.

II. Một số nội dung cơ bản của điều lệnh công an nhân dân

Khám phá trang 43 GDQP 10: Bạn Chiến đang học lớp 10, có anh trai tên là Quyết trúng tuyển vào một trường cao đẳng cảnh sát nhân dân. Một hôm, anh Quyết đọc qua điện thoại 5 lời thề danh dự của Công an nhân dân Việt Nam cho Chiến nghe. Anh Quyết còn nói: “Không phải chỉ có 5 lời thề danh dự mà còn nhiều điều nữa trong điều lệnh như 10 điều kỉ luật, chức trách, cách chào, xưng hô,.. của cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân. Anh sẽ kể trong email để em hiểu rõ nhé”. Theo em, nội dung anh Quyết sẽ viết trong email là gì?

Lời giải:

- Theo em, anh Quyết sẽ viết 10 điều kỉ luật, chức trách, cách xưng hô, chào hỏi của cán bộ, chiến sĩ Công an; viết về tư cách của công an cách mệnh, viết về 6 điều Chủ tịch Hồ Chí Minh dạy Công an nhân dân.

Lưu ý: Học sinh trình bày quan điểm cá nhân. Bài làm trên chỉ mang tính tham khảo

Khám phá trang 43 GDQP 10: Em hãy quan sát hình 1.4 và đóng vai cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân thực hiện chào, xưng hô với đồng đội, cấp trên và nhân dân.

Lời giải:

HS thực hiện động tác theo các bước đã được GV hướng dẫn

Khám phá trang 44 GDQP 10: Trang phục của cán bộ, chiến sĩ công an nhân dân gồm những loại nào?

Lời giải:

- Trang phục công an gồm:
- + Lễ phục xuân hè;

- + Lễ phục thu đông;
- + Trang phục thường dùng xuân hè;
- + Trang phục thường dùng thu đông;
- + Trang phục chuyên dùng.

Luyện tập trang 44 GDQP 10:

Em hãy nêu một số điểm giống nhau về chức trách của quân nhân và cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân.

Lời giải:

Một số điểm giống nhau về chức trách của quân nhân và cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân

- Chấp hành nghiêm chỉnh sự lãnh đạo, chỉ đạo, chương trình, kế hoạch.
- Tích cực học tập nâng cao trình độ chính trị, pháp luật, nghiệp vụ; rèn luyện thể lực, tác phong.
- Giữ gìn đoàn kết nội bộ, đề cao tự phê bình và phê bình; giữ gìn bảo quản vũ khí trang bị, tài sản Nhà nước.
- Đoàn kết, bảo vệ và giúp đỡ nhân dân; tuyệt đối giữ bí mật Nhà nước, kiên quyết một lòng trung thành với sự nghiệp cách mạng, nhân dân và Nhà nước.

Luyện tập 2 trang 44 GDQP 10: Em hãy viết thư cho một người bạn chia sẻ suy nghĩ của mình đối với quy định về cách chào, xưng hô, trang phục của quân nhân và cán bộ, chiến sĩ Công an nhân dân.

Lời giải:

Gợi ý:

- Nêu về cách ăn mặc, xưng hô chào hỏi hàng ngày của em và của quân nhân, cán bộ công an.
- Sự giống và khác nhau giữa các cách chào hỏi, xưng hô và trang phục.
- Cách xưng hô, chào hỏi của quân nhân và công an em thấy như thế nào?

Vận dụng trang 44 GDQP 10: Vận dụng quy định về chế độ làm việc, sinh hoạt trong ngày của quân nhân, em hãy xây dựng và trình bày trước lớp thời khóa biểu sinh hoạt, học tập trong ngày của bản thân.

Lời giải:

- Thời khóa biểu sinh hoạt và học tập trong ngày của em:
- + Thức dậy
- + Vệ sinh cá nhân
- + Tập thể dục
- + Ăn sáng
- + Đi học
- + Ngủ trưa
- + Đi học
- + Chơi thể thao
- + Ăn tối
- + Học và làm bài về nhà
- + Đi ngủ

BÀI 2: ĐỘNG NGŨ TỪNG NGƯỜI KHÔNG CÓ SÚNG

Khởi động trang 45 GDQP 10: Em hãy quan sát hình 2.1 và nêu các động tác được các chiến sĩ thực hiện trong hình. Em đã thực hiện các động tác tương tự trong những hoạt động tập thể nào của trường?

Lời giải:

- Các động tác được các chiến sĩ thực hiện trong hình: nghiêm, chào
- Em đã thực hiện các động tác tương tự trong lễ chào cờ vào thứ 2 hằng tuần.

Động tác nghiêm, nghỉ; quay tại chỗ; chào, thôi chào

Khám phá trang 45 GDQP 10: Em hãy kể một số hoạt động ở trường mà em sử dụng các động tác nghiêm, quay tại chỗ; chào, thôi chào.

Lời giải:

- Một số hoạt động ở trường mà em sử dụng các động tác nghiêm, quay tại chỗ; chào, thôi chào là:
 - + Lễ chào cờ vào thứ 2 đầu tuần;
 - + Chào cờ trong các dịp lễ kỉ niệm; trong dịp lễ khai giảng;
 - + Trong các tiết học ngoài trời.

Luyện tập trang 49 GDQP 10: Em hãy quan sát, nhận xét, góp ý và giúp đỡ bạn thực hiện các động tác nghiêm, nghỉ; quay tại chỗ; chào; thôi chào.

Lời giải:

- HS căn cứ vào hoạt động thực tiến để đưa ra nhận xét, đánh giá. Ví dụ:
- + Bạn A thực hiện chưa đúng động tác nghiêm, vì khi thực hiện, cơ thể A động đậy, lệch vai
- + Bạn B thực hiện động tác quay phải/ quay trái chưa đúng, vì khi thực hiện cơ thể bạn B nghiêng ngả; hai tay vung vẩy, không giữ ở tư thế nghiêm...

Động tác đi đều, đứng lại, đổi chân khi đang đi đều; giậm chân, đứng lại, đổi chân, đi đều chuyển sang giậm chân, giậm chân chuyển sang đi đều, đứng lại

Khám phá trang 49 GDQP 10: Theo em, các động tác đi đều, đứng lại, đổi chân khi đang đi đều; giậm chân đứng lại, đổi chân, đi đều chuyển sang giậm chân, giậm chân chuyển sang đi đều thường được học sinh vận dụng trong những trường hợp nào?

Lời giải:

Theo em, các động tác trên được vận dụng khi đang di chuyển, vận dụng trong các buổi luyện tập chuẩn bị cho lễ khai giảng năm học mới, vận dụng khi đi diễn hành, tham gia vào các đội diễn hành của nhà trường và địa phương.

uyện tập trang 52 GDQP 10: Em hãy quan sát, nhận xét, góp ý và giúp đỡ các bạn thực hiện các động tác: đi đều, đứng lại, đổi chân khi đang đi đều; giậm chân, đứng lại; đổi chân, đi đều chuyển sang giậm chân, giậm chân chuyển sang đi đều.

Lời giải:

- HS căn cứ vào hoạt động thực tiến để đưa ra nhận xét, đánh giá.

Khám phá trang 53 GDQP 10: Theo em, các động tác tiến, lùi, qua phải, qua trái; ngồi xuống, đứng dậy; chạy đều, đứng lại thường được học sinh vận dụng trong những trường hợp nào?

Lời giải:

- Theo em, các động tác trên được vận dụng khi sắp xếp hàng ngũ, điều chỉnh đội hình tạo sự thống nhất, đồng đều trong các buổi lễ trang nghiêm, vận dụng khi học tập, sinh hoạt ngồi xuống mà không mang theo ghế.

Luyện tập trang 56 GDQP 10: Em hãy quan sát, nhận xét, góp ý và giúp đỡ bạn thực hiện các động tác: tiến, lùi, qua phải, qua trái; ngồi xuống, đứng dậy; chạy đều, đứng lại

Lời giải:

- HS căn cứ vào hoạt động thực tiến để đưa ra nhận xét, đánh giá.

BÀI 3: ĐỘI NGŨ TIỂU ĐỘI

Khởi động trang 57 GDQP 10: Em hãy quan sát hình 3.1 và nêu những hoạt động tập thể tương tự ở trường em.

Lời giải:

- Những hoạt động tương tự:
- + Lễ khai giảng
- + Lễ bế giảng
- + Lễ chào cờ

I. Đội hình tiểu đội hàng ngang

Khám phá trang 57 GDQP 10: Em hãy nêu một số hoạt động tập thể của lớp, của trường, trong đó học sinh tham gia theo đội hình hàng ngang.

Lời giải:

- Một số hoạt động tập thể sử dụng đội hình hàng ngang:
- + Học thể dục
- + Học quốc phòng – an ninh

Luyện tập trang 59 GDQP 10: Em hãy quan sát, nhận xét, góp ý và giúp đỡ bạn đóng vai tiểu đội trưởng chỉ huy đội hình tiểu đội hàng ngang.

Lời giải:

- HS căn cứ vào hoạt động thực tiễn để đưa ra nhận xét, đánh giá.

II. Đội hình tiểu đội hàng dọc

Khám phá trang 60 GDQP 10: Em hãy nêu một số hoạt động tập thể của lớp, của trường, trong đó học sinh tham gia theo đội hình hàng dọc.

Lời giải:

- Một số hoạt động tập thể sử dụng đội hình hàng dọc:
- + Chào cờ
- + Lễ khai giảng
- + Lễ bế giảng

Luyện tập trang 61 GDQP 10: Em hãy quan sát, nhận xét, góp ý và giúp đỡ bạn đóng vai tiểu đội trưởng chỉ huy đội hình tiểu đội hàng dọc.

Lời giải:

- HS căn cứ vào hoạt động thực tiễn để đưa ra nhận xét, đánh giá.

III. Tiến, lùi, qua phải, qua trái; ra khỏi hàng, về vị trí

Khám phá trang 62 GDQP 10: Em hãy kể một số hoạt động tập thể hàng ngày của lớp, của trường, trong đó học sinh sử dụng các động tác tiến, lùi, qua phải, qua trái, ra khỏi hàng, về vị trí.

Lời giải:

Một số hoạt động:

- + Học thể dục
- + Học quốc phòng
- + Chào cờ

Luyện tập trang 63 GDQP 10: Em hãy quan sát, nhận xét, góp ý và giúp đỡ bạn đóng vai tiểu đội trưởng chỉ huy tiểu đội thực hiện các động tác tiến, lùi, qua phải, qua trái; ra khỏi hàng, về vị trí.

Lời giải:

- HS căn cứ vào hoạt động thực tiễn để đưa ra nhận xét, đánh giá.

BÀI 4: CÁC TƯ THẾ, ĐỘNG TÁC VẬN ĐỘNG TRONG CHIẾN ĐẤU

Khởi động trang 64 GDQP 10: Điều lệ Hội thao Giáo dục quốc phòng và an ninh trong trường trung học phổ thông quy định quy các tư thế động tác cơ bản vận động trong chiến đấu là một trong các nội dung thi hội thao.

Theo em, các tư thế, động tác cơ bản vận động trong chiến đấu gồm các động tác nào? Em hãy nêu ý nghĩa của các động tác này.

Lời giải:

- Các tư thế, động tác cơ bản vận động trong chiến đấu gồm: Đi khom cao, đi khom thấp; Chạy khom; Bò; Lê; Trườn; Vọt tiến, dừng lại

- Ý nghĩa: các tư thế, động tác cơ bản trong chiến đấu giúp người chiến sĩ biết lợi dụng địa hình, địa vật, đồng thời quan sát nắm chắc tình hình, nhanh chóng tiếp cận mục tiêu, tiêu diệt địch, bảo vệ mình, tránh được thương vong trong chiến đấu, hoàn thành nhiệm vụ được giao.

II. Đi khom cao, đi khom thấp, chạy khom

Khám phá trang 64 GDQP 10: Theo em, các động tác đi khom cao, đi khom thấp và chạy khom vận dụng ở những trường hợp nào chiến đấu?

Lời giải:

- Các động tác đi khom cao, đi khom thấp và chạy khom thường vận dụng trong trường hợp có địa hình địa vật cao ngang tầm ngực hoặc đêm tối, trời mưa, sương mù, địch khó phát hiện.

III. Bò cao hai chân một tay, bò cao hai chân hai tay

Khám phá trang 65 GDQP 10: Theo em, động tác bò cao hai chân một tay, bò cao hai tay hai chân vận dụng ở các trường hợp nào trong chiến đấu?

Lời giải:

- Động tác bò cao hai chân 1 tay, động tác bò cao hai tay hai chân vận dụng trong trường hợp có vật che khuất, che đỡ cao hơn tư thế người nằm.

IV. Lê cao, lê thấp

Khám phá trang 67 GDQP 10: Theo em, động tác lê, cao, lê thấp thường vận dụng ở trường hợp nào trong chiến đấu?

Lời giải:

- Động tác lê cao, lê thấp thường vận dụng trong trường hợp gần địch có vật che khuất, che đỡ cao hơn tư thế người ngồi, cần thu hẹp tiết diện cơ thể.

V. Trường ở địa hình bằng phẳng, trường ở địa hình mấp mô

Khám phá trang 67 GDQP 10: Theo em, động tác trường thường vận dụng ở trường hợp nào trong chiến đấu?

Lời giải:

- Động tác trường vận dụng trong trường hợp gần địch cần hạ thấp thân người khi vận động qua khu vực bằng phẳng, trống trải, hỏa lực địch bắn thẳng.

VI. Vọt tiến, đứng lại

Khám phá trang 68 GDQP 10: Theo em, động tác vọt tiến, dừng lại thường được vận dụng ở trường hợp nào trong chiến đấu?

Lời giải:

- Động tác vọt tiến, dừng lại thường được vận dụng trong trường hợp vượt qua địa hình trống trải, khi địch ngừng hỏa lực.

CHỦ ĐỀ 3: PHÒNG THỦ DÂN SỰ

BÀI 1: THƯỜNG THỨC PHÒNG TRÁNH MỘT SỐ LOẠI BOM, MÌN, ĐẠN, VŨ KHÍ HÓA HỌC, VŨ KHÍ SINH HỌC, VŨ KHÍ CÔNG NGHỆ CAO, THIÊN TAI, DỊCH BỆNH VÀ CHÁY NỔ

Khởi động trang 70 GDQP 10: Hợp tác xử lý ô nhiễm dioxin ở Việt Nam là một trong những nỗ lực chung giữa Việt Nam và Hoa Kỳ, em hãy cho biết:

- Chất dioxin thuộc loại vũ khí nào? Tên gọi khác là gì?
- Ngoài việc huỷ hoại môi trường, chất dioxin còn gây ra nhiều hậu quả gì sau chiến tranh ở Việt Nam?

Lời giải:

- Chất dioxin thuộc loại Vũ Khí Hoá Học, có tên gọi khác là Chất Độc Da Cam.

- Ngoài việc huỷ hoại môi trường, chất dioxin còn làm hại tới con người, động vật, thực vật khi bị chất độc thâm nhập.

Phòng chống bom, mìn, đạn, vũ khí hóa học, vũ khí sinh học và vũ khí công nghệ cao

Khám phá trang 70 GDQP 10: Theo em, bom, mìn, đạn, vũ khí hoá học, vũ khí sinh học và vũ khí công nghệ cao có tác hại như thế nào?

Lời giải:

- Tác hại của bom, mìn, đạn, vũ khí hoá học, vũ khí sinh học và vũ khí công nghệ cao:

- + Gây sát thương cho con người
- + Tổn thất về vật chất
- + Tác động tiêu cực đến môi trường sinh thái.

Khám phá trang 72 GDQP 10: Theo em, học sinh cần làm gì để phòng tránh bom, mìn, đạn, vũ khí hóa học, vũ khí sinh học, vũ khí công nghệ cao?

Lời giải:

- Để phòng tránh bom, mìn, đạn, vũ khí hóa học, vũ khí sinh học, vũ khí công nghệ cao, học sinh cần:

+ Tích cực tham gia các hoạt động tuyên truyền, giáo dục do nhà trường, khu dân cư tổ chức về tác hại của bom, mìn, đạn, vũ khí hóa học, vũ khí sinh học, vũ khí công nghệ cao, nâng cao ý thức và chủ động phòng tránh nguy cơ tiềm ẩn do chúng gây ra.

+ Tích cực, chủ động tìm hiểu thực trạng và hậu quả do bom, mìn, đạn sót lại sau chiến tranh ở Việt Nam gây ra

+ Không tự ý đào bới bom, mìn, đạn và vật liệu nổ còn sót lại sau chiến tranh.

+ Hạn chế đến những nơi nghi bị nhiễm chất độc hại trong chiến tranh, thận trọng khi sử dụng lương thực, thực phẩm, nguồn nước sinh hoạt ở những nơi này,...

Luyện tập 1 trang 72 GDQP 10: Em cần làm gì khi thấy biển cảnh báo khu vực nguy hiểm có bom, đạn?

Lời giải:

Khi thấy biển cảnh báo khu vực nguy hiểm có bom, đạn bản thân em sẽ không đến gần và truyền lại cho những người chưa biết về khu vực cấm đó.

Luyện tập 2 trang 72 GDQP 10: Tình cờ, bạn Bình đi đánh cá phát hiện 1 quả bom nằm ở gần bờ sông. Nếu em là Bình, em sẽ xử lý như thế nào?

Lời giải:

Trong trường hợp trên, nếu em là Bình em sẽ báo ngay với cơ quan chức năng gần nhất để kịp thời xử lý; đồng thời cảnh báo người dân không đến gần khu vực đó.

Phòng chống thiên tai

Khám phá trang 72 GDQP 10: Em hãy nêu những thiên tai thường xảy ra hàng năm ở Việt Nam. Những thiên tai đó gây tác hại như thế nào?

Lời giải:

- Những thiên tai thường xảy ra ở Việt Nam: bão, lũ lụt; hạn hán; sạt lở đất...

- Tác hại của thiên tai:

- + Gây hậu quả nghiêm trọng, làm nhiều người chết ,...
- + Thiên tai tàn phá, làm suy thoái, ô nhiễm môi trường sống
- + Gây thiệt hại nghiêm trọng về kinh tế, gây mất ổn định xã hội.

Khám phá trang 73 GDQP 10: Khi nhận được thông tin dự báo bão, lũ xảy ra ở địa phương em, em sẽ làm gì để tham gia phòng, chống và giảm nhẹ hậu quả của chúng?

Lời giải:

- Khi được nhận thông tin dự báo bão, lũ xảy ra ở địa phương. Em sẽ: tuyên truyền, thông báo tới các hộ gia đình chuẩn bị cất gọn vật dụng trong gia đình, những nơi có nguy cơ ngập, lụt cao thì cần sơ tán, di dời đi nơi khác để hạn chế hậu quả tổn thất lớn nhất xảy ra.

Luyện tập trang 73 GDQP 10: Ở địa phương nơi em sinh sống, học tập thường xảy ra những thiên tai nào? Em đã làm gì để góp phần phòng, chống và giảm nhẹ hậu quả của những thiên tai đó?

Lời giải:

- Ở địa phương nơi em, thường xảy ra bão, lũ hàng năm.
- Vào những mùa bão, lũ tới. Em và đội tình nguyện của địa phương tham gia tuyên truyền, thông báo đến cá hộ dân; giúp đỡ các hộ dân dọn dẹp vật dụng gia đình, giúp cơ quan địa phương đắp đê, điều,...

* **Lưu ý:** Học sinh trình bày quan điểm cá nhân. Bài làm trên chỉ mang tính tham khảo

Phòng chống dịch bệnh

Khám phá trang 74 GDQP 10: Em hãy kể tên và nêu tác hại của một số dịch bệnh?

Lời giải:

Dịch bệnh	Tác hại
- Cúm A/H5N1	- Thông thường cúm A/H5N1 có thể gây ra những biến chứng nguy hiểm cho sức khỏe của con người, như: + Bội nhiễm đường hô hấp + Suy đa tạng + Hội chứng đông máu, viêm màng tim, viêm cơ tim, phù não, viêm màng não...
- Sốt xuất huyết - Sốt rét - Dịch Covid-19	- Các bệnh: xuất huyết, Sốt rét, Covid-19 có thể gây ra những biến chứng nguy hiểm, đe dọa đến tính mạng của con người.
- Dịch tả lợn châu Phi	- Gây thiệt hại lớn cho các hội chăn nuôi lợn - Gây tổn hại đến sức khỏe con người khi con người ăn phải thịt lợn bị bệnh.

Luyện tập 1 trang 74 GDQP 10: Dịch bệnh có tác hại gì khác so với các bệnh thông thường? Vì sao?

Lời giải:

Dịch bệnh khác với các bệnh thông thường ở phạm vi, quy mô rộng hơn. Tốc độ lây lan nhanh hơn và lây cho nhiều người hơn.

Luyện tập 2 trang 74 GDQP 10: Em cần làm gì để góp phần phòng, chống dịch bệnh tại gia đình, nhà trường và cộng đồng?

Lời giải:

Phòng chống bệnh dịch tại nhà, chúng ta cần:

- Giữ gìn vệ sinh
- Sát khuẩn mỗi khi ra ngoài về
- Ăn chín uống sôi
- Ăn những thực phẩm sạch, rõ nguồn gốc.
- Dọn dẹp vệ sinh theo định kỳ (2 lần/1 tuần; 1 lần/ 1 tuần)

Phòng chống cháy nổ

Khám phá trang 75 GDQP 10: Em hãy quan sát hình 1.10 và nêu 1 số tác hại do vụ cháy gây ra?

a) Công ty Rạng Đông (Việt Nam) sau vụ cháy (2019)

b) Cháy rừng ở Hà Tĩnh (2018)

c) Vụ nổ bình ga trên tàu thủy sản ở Quảng Ninh (2021)

Hình 1.10. Một số vụ cháy nổ

Lời giải:

- Cháy nổ gây ra:
 - + Thiệt hại về tài sản
 - + Thiệt hại về con người
 - + Ảnh hưởng tiêu cực đến môi trường sinh thái.

Khám phá trang 75 GDQP 10: Em hãy nêu các cách chữa cháy có trong hình 1.11 và kể thêm một số cách khác

Hình 1.11. Một số cách chữa cháy

Lời giải:

- Các cách chữa cháy có trong hình:

+ Dùng khăn/ chăn ướt để dập lửa.

+ Dùng nước để dập lửa

+ Dùng bình chữa cháy

- Ngoài ra còn dùng: Cát, bột chữa cháy... để dập lửa.

Luyện tập trang 76 GDQP 10: Em hãy nêu những việc cần làm và không nên làm để phòng chống cháy, nổ.

Lời giải:

- Những việc cần làm:

+ Lắp đặt thiết bị ngắt điện

+ Kiểm tra thiết bị điện trước khi rời khỏi

+ Trang bị sẵn thiết bị chữa cháy trong nhà

- Những việc không nên làm:

+ Không để nhiều đồ dùng, hàng hoá dễ cháy nơi đun, nấu...

+ Không dự trữ xăng, dầu, khí dễ cháy nổ và các chất lỏng dễ cháy ở trong nhà ở

+ Không sạc điện thoại, thiết bị tiêu thụ điện ban đêm

Vận dụng 1 trang 76 GDQP 10: Em hãy xây dựng và trình bày trước lớp kế hoạch tuyên truyền cho học sinh một trường THCS (ở gần trường em đang học) về việc phòng, tránh bom, đạn và các loại vũ khí khác còn lại sau chiến tranh.

Lời giải:

- Kế hoạch tuyên truyền cho học sinh về việc phòng, tránh bom, đạn và các loại vũ khí khác còn sót lại sau chiến tranh dựa trên một số gợi ý sau:

+ Tập trung tuyên truyền giáo dục, phổ biến sâu, rộng việc phòng chống bom, đạn và vũ khí còn sót lại sau chiến tranh

+ Đưa ra một số quy định của pháp luật về thực hiện phòng, chống bom, đạn và vũ khí còn sót lại sau chiến tranh.

+ Triển khai các nội dung học tập chính khoá; tổ chức thường xuyên và hiệu quả các hoạt động ngoại khoá về việc thực hiện phòng, chống bom, đạn và vũ khí còn sót lại sau chiến tranh .

+ Xây dựng pano, tờ gấp... để tuyên truyền tới tất cả học sinh trong nhà trường; cung cấp tài liệu hỗ trợ dạy – học về cách phòng chống cho giáo viên, học sinh.

+ Tổ chức và tham gia các hội thi về tuyên truyền, giáo dục phòng chống bom, đạn và vũ khí còn sót lại sau chiến tranh cho cán bộ, giáo viên, nhân viên và học sinh.

Vận dụng 2 trang 76 GDQP 10: Em hãy xây dựng và trình bày trước lớp báo cáo về chủ đề: “ Phòng ngừa thiên tai, dịch, bệnh, cháy nổ - những việc làm ở cộng đồng nơi em ở”

Lời giải:

(*) Tham khảo: Hoạt động phòng chống dịch covid-19 ở xã Z

- Trước diễn biến phức tạp của dịch Covid-19, xã Z đã triển khai nhiều biện pháp tích cực, như:

+ Lập trạm y tế lưu động để kịp thời tư vấn, hỗ trợ người dân

+ Lập các chốt kiểm soát phòng, chống dịch bệnh

+ Vận động người dân địa phương: tiêm Vac-xin phòng Covid-19; thực hiện nghiêm túc nguyên tắc 5K; tăng cường rèn luyện thể lực để nâng cao sức đề kháng; hạn chế tập trung đông người và tổ chức đám tang, việc hiếu, hỉ theo hình thức đơn giản.

+ Cho phép các cơ sở kinh doanh dịch vụ ăn uống được phép hoạt động nhưng phải thực hiện các biện pháp an toàn phòng dịch, như: thực hiện giãn cách

tối thiểu 2m giữa các bàn ăn; tối đa phục vụ không quá 50% công suất và không phục vụ quá 50 khách trong cùng một thời điểm

BÀI 2: KỸ THUẬT CẤP CỨU VÀ CHUYỂN THƯƠNG

Khởi động trang 77 GDQP 10: Hôm nay là ngày Chủ nhật, Minh và một số bạn đến trường để hoàn thành tờ báo tường của lớp chào mừng Ngày hội Quốc phòng toàn dân (22/12). Cả ngày say sưa với công việc quên cả ăn nên Minh bị mệt, mặt tối sầm, khuỵu xuống rồi ngất đi. Theo em, cần phải sơ cứu cho bạn Minh như thế nào?

Lời giải:

- Khi gặp nạn nhân bị ngất, chúng ta cần thực hiện các biện pháp sơ cứu như:

- + Đưa nạn nhân vào chỗ thoáng, mát; cởi lỏng quần áo để máu dễ lưu thông.
- + Kích thích vào các đầu ngón tay, ngón chân và giật tóc mai
- + Hô hấp nhân tạo, xoa bóp tim ngoài lồng ngực đến khi nạn nhân tự thở được thì chuyển ngay nạn nhân đến cơ sở y tế gần nhất.
- + Đồng thời liên hệ ngay với đội ngũ y tế để kịp thời cấp cứu nạn nhân.

Sơ cứu một số tai nạn thông thường

Khám phá trang 77 GDQP 10: Em hãy nêu tên và cách sơ cứu một số tai nạn thông thường ở hình 2.1

Lời giải:

- Cách sơ cứu nạn nhân bị đuối nước (hình a)

- + Tìm kiếm sự trợ giúp nhanh chóng đưa nạn nhân ra khỏi nước
- + Đặt nạn nhân nằm nghiêng ở chỗ khô ráo, mát, móc đờm, rãi... ở miệng nạn nhân.
- + Hà hơi, thổi ngạt và ép tim ngoài lồng ngực đến khi nạn nhân tự thở được và chuyển ngay nạn nhân đến cơ sở y tế gần nhất.

- Cách sơ cứu nạn nhân bị ngất (hình b)

- + Đưa nạn nhân vào chỗ thoáng, mát; cởi cúc áo, quần,... để máu dễ lưu thông.
- + Kích thích vào các đầu ngón tay, ngón chân và giật tóc mai

+ Hô hấp nhân tạo, xoa bóp tim ngoài lồng ngực đến khi nạn nhân tự thở được thì chuyển ngay nạn nhân đến cơ sở y tế gần nhất.

- Cách sơ cứu nạn nhân bị sai khớp (hình c)

+ Để nạn nhân nằm bất động, giữ nguyên tư thế

+ Chuyển ngay nạn nhân đến bệnh viện.

- Cách sơ cứu nạn nhân bị say nắng (hình d)

+ Cho nạn nhân vào nơi thoáng mát

+ Cởi và nới lỏng quần áo, tháo tất... cho nạn nhân dễ thở

+ Cho nạn nhân uống nhiều nước mát và chườm nước mát vào trán, gáy, nách, bẹn

+ Chuyển ngay nạn nhân đến cơ sở y tế gần nhất.

- Cách sơ cứu nạn nhân bị rắn cắn (hình e)

+ Bất động chân, tay bị cắn bằng nẹp

+ Có thể rửa vết cắn bằng nước sạch với xà phòng rồi sát trùng

+ Chuyển ngay nạn nhân đến cơ sở y tế gần nhất.

- Cách sơ cứu nạn nhân bị bong gân (hình g)

+ Chườm đá lạnh vào khu vực sưng đau 20 – 30 phút

+ Băng ép và cố định tạm thời nơi bị tổn thương

+ Nếu bong gân nặng thì chuyển ngay nạn nhân đến cơ sở y tế gần nhất.

Luyện tập trang 78 GDQP 10: An rủ Toàn tắm ở hồ cạnh nhà hai bạn. Toàn nói: “Vừa đá bóng xong xuống nước dễ bị chuột rút lắm”. An không nghe, cứ tắm. Toàn ngồi chờ, một lúc lâu không thấy An vội nhảy xuống hồ, lặn mấy hơi thì túm được tóc An lôi vào bờ. Toàn vác An dốc ngược lên vai chạy mấy vòng rồi lại đặt An nằm nghiêng, dùng tay móc đờm, rãi, sau đó ha hơi, thổi ngạt và ép tim ngoài lồng ngực. May sao, An đã thở được. Toàn mừng quá gọi bố mẹ An đến.

Em hãy nhận xét, góp ý về những việc làm của An và Toàn trong câu chuyện trên.

Lời giải:

- Trong câu chuyện trên,

+ Bạn An: chủ quan, không nghe theo ý kiến của Toàn và kết quả đã bị chuột rút khi xuống nước.

+ Bạn Toàn: đưa ra lời khuyên, và đã kịp thời cứu được An.

- **Bài học rút ra:** sau khi hoạt động mạnh không được xuống nước bơi ngay lập tức vì sẽ dẫn đến bị chuột rút, rất nguy hiểm. Chúng ta phải khởi động các khớp trước khi xuống nước.

Cầm máu tạm thời

Khám phá trang 79 GDQP 10: Phương không may bị ngã, vết thương ở lòng bàn tay rớm máu. Bạn Hoa nêu ý kiến lấy khăn tay băng vết thương và buộc thật chặt cánh tay bằng dây cao su. Em có đồng ý với ý kiến của bạn Hoa không? Vì sao?

Lời giải:

- Em không đồng ý với ý kiến của bạn Hoa. Vì trường hợp này, vết thương của bạn Phương không quá nghiêm trọng, vết thương này chỉ cần đi rửa sạch, sau đó bôi sát trùng và cuốn 1 lớp băng ở ngoài để không bị ảnh hưởng dẫn tới nhiễm trùng.

Băng vết thương

Khám phá trang 80 GDQP 10: Theo em, băng vết thương để làm gì?

Lời giải:

- Băng vết thương, nhằm cầm máu, giảm đau, đồng thời che kín, ngăn cản và hạn chế vi khuẩn, vi trùng xâm nhập vết thương, góp phần làm vết thương mau lành.

Cố định tạm thời xương gãy

Khám phá trang 82 GDQP 10: Theo em, việc cố định tạm thời xương gãy có tác dụng như thế nào?

Lời giải:

- Cố định tạm thời xương gãy làm giảm đau, ngăn ngừa các tổn thương thứ phát phần mềm, mạch máu, thần kinh, dây chằng,... Tạo điều kiện điều trị tiếp theo tốt hơn, góp phần giảm tỉ lệ tử vong và tàn phế cho nạn nhân.

Hô hấp nhân tạo

Khám phá trang 83 GDQP 10 Theo em, hô hấp nhân tạo có tác dụng gì?
Thường được thực hiện theo những cách nào?

Lời giải:

- Hô hấp nhân tạo là làm cho không khí ở ngoài vào phổi và không khí ở phổi ra ngoài để thay thế cho hô hấp tự nhiên khi nạn nhân bị ngất.
- Hô hấp nhân tạo thường được thực hiện theo những cách sau:
 - + Hà hơi, thổi ngạt
 - + Ép tim ngoài lồng ngực

Chuyển thương

Khám phá trang 84 GDQP 10: Theo em vì sao cần vận chuyển nạn nhân đến cơ sở y tế bảo đảm an toàn và sớm nhất?

Lời giải:

- Cần phải chuyển nạn nhân đến cơ sở y tế bảo đảm an toàn và sớm nhất để các nhân viên y tế kịp thời cứu chữa nạn nhân.

Vận dụng 1 trang 85 GDQP 10: Em hãy trình bày trước lớp bảng quy tắc đơn giản sơ cứu 1 số tai nạn thông thường áp dụng cho các thành viên gia đình em?

Lời giải:

Bảng quy tắc sơ cứu một số tai nạn thông thường

Tai nạn	Cách sơ cứu
Bong gân	- Chườm đá lạnh vào khu vực sưng đau 20 – 30 phút - Băng ép và cố định tạm thời nơi bị tổn thương - Nếu bong gân nặng thì chuyển ngay nạn nhân đến cơ sở y tế gần nhất.
Bỏng	- Loại trừ nguyên nhân gây bỏng cho nạn nhân - Ngâm vết bỏng vào nước lạnh để giảm đau - Băng ép vùng bị tổn thương - Nếu bỏng nặng thì chuyển ngay nạn nhân đến cơ sở y tế gần nhất
Đuối nước	- Tìm kiếm sự trợ giúp của người khác, đồng thời đưa nạn nhân ra khỏi nước một cách an toàn

	- Đặt nạn nhân nằm nghiêng ở chỗ khô, ráo, móc đờm, rãi,... Ở miệng nạn nhân - Hà hơi, thổi ngạt và ép tim ngoài lồng ngực đến khi nạn nhân tự thở được thì chuyển ngay nạn nhân đến cơ sở y tế gần nhất
Điện giật	- Nhanh chóng cách li nạn nhân khỏi nguồn điện - Nạn nhân không còn thở thì hô hấp nhân tạo - Khi nạn nhân thở được thì chuyển đến bệnh viện
Ngất	- Đưa nạn nhân vào chỗ thoáng mát; cởi quần áo để máu dễ lưu thông - Kích thích vào các đầu ngón tay, ngón chân và giật tóc mai - Hô hấp nhân tạo, xoa bóp tim ngoài lồng ngực đến khi nạn nhân tự thở được thì chuyển ngay nạn nhân đến cơ sở y tế gần nhất
Rắn cắn	- Băng ép khi bị cắn bởi rắn cạp nong, cạp nia, hổ mang chúa, rắn biển và một số loài rắn hổ mang thường; không băng ép khi bị rắn lục cắn - Bất động chân, tay bị cắn bằng nẹp - Có thể rửa vết cắn bằng nước sạch với xà phòng rồi sát trùng - Trấn an nạn nhân, không để nạn nhân tự đi lại - Sau khi sơ cứu chuyển nạn nhân đến cơ sở y tế gần nhất
Say nắng, say nóng	- Chuyển nạn nhân đến nơi thoáng mát - Cởi bớt trang phục, cởi lỏng quần áo, tháo tất - Cho nạn nhân uống nước mát và trườm nước mát vào trán, gáy, nách, bẹn... - Trường hợp nặng, sau khi sơ cứu chuyển ngay đến cơ sở y tế gần nhất

Vận dụng 2 trang 85 GDQP 10: Em hãy xây dựng và trình bày trước lớp sơ đồ hướng dẫn 1 số cách sơ cứu tai nạn thông thường áp dụng cho học sinh ở trường em đang học?

Lời giải:

(*) Tham khảo: Các bước sơ cứu nạn nhân bị say nắng

- **Bước 1:** gọi xe cấp cứu

- **Bước 2:**

+ Di chuyển nạn nhân đến nơi râm, mát

+ Nói lỏng trang phục/ cởi bỏ trang phục không cần thiết để máu dễ lưu thông

- **Bước 3:** làm mát cơ thể nạn nhân

- **Bước 4:**

+ Đánh giá mức độ tỉnh táo của người say nắng

+ Nếu người bị say nắng đã tỉnh táo thì đỡ nạn nhân dậy, cho uống dung dịch bổ sung chất điện giải

+ Nếu người bị say nắng chưa tỉnh dậy, hãy tiếp tục làm mát cơ thể nạn nhân trong lúc chờ xe cấp cứu.

(*) Trình bày dưới dạng sơ đồ

